

PREPROSTO ZDIJZ

Odgovori na vprašanja organov lokalnih skupnosti, kadar potrebujejo pomoč pri odločanju za posredovanje informacij javnega značaja

November 2025

UVOD

Ministrstvo za javno upravo kot resorno pristojno ministrstvo za sistemsko urejanje področja informacij javnega značaja ni pristojno zavzemati stališč v konkretnih upravnih zadevah, saj v teh primerih predpise interpretirajo upravni organi in sodišča.

Na podlagi drugega odstavka 32. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja lahko ministrstvo javnost seznanja o načinu in pogojih dostopa do informacij javnega značaja ter posreduje neobvezno in ne zavezujoče pravno mnenje, ki vsebuje splošen odgovor na vprašanja, s katerimi se občine in drugi organi soočajo pri uporabi zakona v praksi.

Namen delovnega gradiva je občinam pomagati pri pravilnem, enotnem in učinkovitem ravnanju na področju dostopa do informacij javnega značaja. S pripravo odgovorov na najpogostejša vprašanja (navedenih skozi primere) želimo olajšati delo občinskih uradnikov, povečati pravno varnost ter prispevati k večji preglednosti in odprtosti delovanja javne uprave. Gradivo temelji na izkušnjah in vprašanjih, ki so jih občine in posamezni prosilci v zadnjih dveh letih posredovali Ministrstvu za javno upravo.

Delovno gradivo kot delovni pripomoček so pripravili zaposleni v Ministrstvu za javno upravo, Direktoratu za lokalno samoupravo, nevladne organizacije in politični sistem, Sektorju za transparentnost in politični sistem. Delovno gradivo je bilo pripravljeno za spletno usposabljanje s področja informacij javnega značaja z naslovom »Preprosto ZDIJZ« dne 23. oktobra 2025. Delovno gradivo ni lektorirano.

I. Vsebina

I.	Vsebina.....	3
II.	PREDPISI S PODROČJA INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA	5
III.	DRUGI PREDPISI.....	5
IV.	POSTOPEK ORGANA OB SPREJEMU ZAHTEVE ZA POSREDOVANJE RAZLIČNIH INFORMACIJ/DOKUMENTOV.....	6
1.	Identifikacija zahteve prosilca	6
2.	Dopolnitev zahteve prosilca	6
3.	Sprejem odločitve.....	6
3. 1.	Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ)	6
3. 2.	Zakon o splošnem upravnem postopku (ZUP)	8
3. 3.	Uredba o upravnem poslovanju (UUP)	9
3. 4.	Zakon o medijih (Zmed-1)	10
3. 5.	Drugi materialni predpisi	11
V.	POMOČ PRI POSREDOVANJU INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA IN VODENJU UPRAVNEGA POSTOPKA V POSAMEZNIH PRIMERIH	12
1	PRIMER - PODATKI O POSLOVANJU OBČINE	12
2	PRIMER - ZAHTEVA OBČINSKEGA SVETNIKA ZASEBNEMU SUBJEKTU ZA POSREDOVANJE DOKUMENTA GLEDE POSLOVNEGA SODELOVANJA Z OBČINO	16
3	PRIMER - ZAHTEVA OBČINSKEGA SVETNIKA ZA DOSTOP DO PODATKOV/INFORMACIJ 18	
4	PRIMER - DOSTOP DO PODATKOV, KI JIH ZAHTEVA OBČINSKI SVETNIK	21
5	PRIMER - OBJAVA OSEBNIH PODATKOV ČLANOV OBČINSKEGA SVETA NA FACEBOOK PROFILIH	22
6	PRIMER - OBJAVA PODATKOV IN DVOJEZIČNOST.....	23
7	PRIMER - PODATKI O INŠPEKCIJSKEM POSTOPKU	25
8	PRIMER - DOLOČITEV SKUPNE URADNE OSEBE V JAVNEM HOLDINGU	28
9	PRIMER - DOSTOP DO DOKUMENTOV INŠPEKCIJSKEGA POSTOPKA	30
10	PRIMER - IZVAJANJE ZDIJZ IN ZJN-3.....	33
11	PRIMER - PRIDOBITEV KOPIJE O DOKAZILU IZOBRAZBE KANDIDATA ZA LOKALNE VOLITVE.....	36
12	PRIMER - PODATKI JAVNEGA PODJETJA	38
13	PRIMER - ZAHTEVA JAVNEGA PODJETJA ZA DOSTOP DO PODATKOV DRUGEGA JAVNEGA PODJETJA	41
14	PRIMER - PODATKI JAVNEGA PODJETJA	43

VI.	REGISTER ZAVEZANCEV ZA DOSTOP DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA	50
	Delo v eRZIIZ	51
VII.	NACIONALNI PORTAL ODPRTIH PODATKOV SLOVENIJE – OPSI.....	52
	Delo na portalu OPSI	53
VIII.	DODATNE INFORMACIJE IN POMOČ.....	54

II. PREDPISI S PODROČJA INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA

- Zakon o dostopu do informacij javnega značaja ([ZDIJZ](#))
- Uredba o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja ([Uredba](#))
- Pravilnik o vzpostavitvi in vodenju Registra zavezancev za informacije javnega značaja ([Pravilnik RZIJZ](#))
- Pravilnik o objavah pogodb s področja javnega naročanja, koncesij in javno-zasebnih partnerstev ([Pravilnik pogodbe](#))

III. DRUGI PREDPISI

- Zakon o splošnem upravnem postopku (oseba, ki vodi postopek mora imeti opravljen izpit iz ZUPa) ([ZUP](#))
- Uredba o upravnem poslovanju ([UUP](#))

IV. POSTOPEK ORGANA OB SPREJEMU ZAHTEVE ZA POSREDOVANJE RAZLIČNIH INFORMACIJ/DOKUMENTOV

1. Identifikacija zahteve prosilca

Organ po prejemu zahteve najprej opravi identifikacijo zahteve prosilca.

2. Dopolnitev zahteve prosilca

V kolikor uradna oseba pri organu ni prepričana v vsebino zahtevka pozove prosilca, da zahtevo pojasni/dopolni do te mere, da je mogoče o njej odločati. Če gre za pisno zahtevo oziroma bo treba izdati v upravnem postopku odločbo je treba stranko pozvati, da posreduje vse potrebne podatke (npr. v skladu z 17. členom ZDIJZ). Pri vodenju upravnega postopka je treba pozornost nameniti tudi morebitni udeležbi stranskega udeleženca (npr. ko gre za vprašanje poslovne skrivnosti, avtorskih pravic, ipd.).

3. Sprejem odločitve

Uradna oseba sprejme odločitev na podlagi ugotovljenega dejanskega stanja glede na vrsto materialnega predpisa, ki je lahko:

- Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ) (ob upoštevanju izjem iz 5.a in 6. člena ZDIJZ) ,
- Zakon o splošnem upravnem postopku (ZUP) ,
- Uredba o upravnem poslovanju (UUP) ,
- Zakon o medijih (ZMed) ,
- Drugi materialni predpis npr. Zakon o odvetništvu, predpis lokalne skupnosti (statut, poslovnik), ipd.

V nadaljevanju so predstavljeni postopki glede na materialni predpis.

3. 1. Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ)

Na podlagi ZDIJZ lahko prosilec zahteva dostop do informacij javnega značaja s pisno zahtevo za dostop do informacije javnega značaja ali njihovo ponovno uporabo. O **pisni (formalni) zahtevi** odločajo organi v upravnem postopku, kot ga določa ZDIJZ (15. člen ZDIJZ), za vprašanja postopka, ki niso urejena z ZDIJZ je predpisana subsidiarna uporaba ZUP. V tem primeru izda organ odločbo ali sklep.

Prosilec lahko zahteva dostop do informacij javnega značaja tudi z neformalno zahtevo (12. člen ZDIJZ). Če prosilec zahteva dostop do informacije javnega značaja ali ponovno uporabo z neformalno zahtevo, je organ dolžan prosilcu omogočiti dostop do informacij javnega značaja ali ponovno uporabo, razen če gre za varovane podatke iz 5.a ali 6. člena tega zakona. **Neformalna zahteva** se ne šteje za vlogo v upravnem postopku v smislu zakona, ki ureja splošni upravni postopek (14. člen ZDIJZ). To pomeni, da **organ v tem primeru napravi le uradni zaznamek**.

O pisni zahtevi (formalni) za dostop do informacije javnega značaja ali njeni ponovni uporabi pa odločajo organi v upravnem postopku, kot ga določa ZDIJZ (15. člen ZDIJZ). Za vprašanja

postopka, ki niso urejena z ZDIJZ je predpisana subsidiarna uporaba ZUP. V tem primeru izda organ odločbo ali sklep.

Poudarjamo, da je **pri odločanju organ dolžan slediti zahtevi prosilca** in odločati vsebinsko o celotnem zahtevku. V primeru nejasnosti mora organ od prosilca zahtevati dopolnitev vloge (vedeti mora katere podatke prosilec dejansko zahteva in ne katere domnevno zahteva), nikakor **zahtevka v primeru nejasnosti organ ne sme tolmačiti sam.**

Prosilec lahko zahtevo poda tudi iz svojega elektronskega naslova z navedbo informacije/dokumenta do katerega želi dostopati/ga pridobiti. V kolikor ob pregledu vloge organ v postopku oceni, da bo potrebno voditi upravni postopek in izdati odločbo, bo prosilca pozval na dopolnitev zahteve s podatki, navedenih v 17. členu ZDIJZ (obvezna vsebina zahteve), da bo izvršil vročitev odločbe na naslov stalnega prebivališča ali na varen elektronski naslov. Zoper vročeno odločbo lahko prosilec vloži pritožbo na Informacijskega pooblaščenca, ki o zadevi potem tudi odloči.

V kolikor prosilec v postavljenem roku ne posreduje zahtevanih podatkov, organ na elektronski naslov prosilca posreduje obvestilo, da s postopkom ne more nadaljevati, ker niso izpolnjeni pogoji za vodenje upravnega postopka (npr. zahteva pride iz e-naslova: pravica.vedeti@gmail.com), saj se mora odločba glasiti na konkretno pravno ali fizično osebo.

V vsakem primeru mora organ, ki prejme zahtevo za dostop do informacij javnega značaja, le-to ustrezno evidentirati oziroma »klasificirati« v skladu s predpisi o ravnanju z dokumentarnim gradivom, s čimer dobi organ preglednost nad vsebino prejetih zahtevkov. To velja tako v primeru neformalnih kot formalnih zahtevkov.

Poleg navedenega so organi dolžni ravnati v skladu z temeljnimi načeli upravnega postopka, vključno z načelom ekonomičnosti postopka. To načelo pomeni dolžnost upravnega organa, da med več možnostmi načina dela uporabi tistega, ki je hitrejši in povzroča manjše stroške, manjšo zamudo časa za udeležence, obenem pa ne sme iti nikoli na škodo načela zakonitosti ali načela materialne resnice. Načelo ekonomičnosti mora biti vodilo v vseh delih postopka. Torej je postopek treba voditi hitro, brez zavlačevanja in v razumnem času. Roke za odločanje v postopkih za dostop do informacij javnega značaja določa ZDIJZ.

Če organ zadevi ugodí, prosilcu nemudoma omogoči seznanitev z vsebino zahtevane informacije tako, da mu jo da na vpogled ali tako, da mu zagotovi njen prepis, fotokopijo ali elektronski zapis oziroma mu omogoči ponovno uporabo. Organ v celoti ali delno zavrne pisno zahtevo prosilca, če ugotovi, da zahtevani dokument ali določeni podatki iz dokumenta pomenijo izjemo po 5.a ali 6. členu tega zakona (26. člen ZDIJZ).

Če je del zahtevane dokumentacije v celoti dostopen javnosti, o delu pa bo treba izdati odločbo, načelo ekonomičnosti organu nalaga, da prvi del dokumentacije nemudoma posreduje prosilcu in ga hkrati seznani, da bo o drugem delu odločal ločeno v upravnem postopku.

Če je zahtevana informacija zavarovana skladno z zakonom, ki ureja avtorsko in sorodne pravice in je imetnik pravic tretja oseba organa v primeru iz prejšnjega odstavka prosilcu omogoči seznanitev z informacijo tako, da mu jo da zgolj na vpogled (25. člen ZDIJZ).

Prosilec mora v vlogi opredeliti, na kakšen način se želi seznaniti s vsebino zahtevane informacije (vpogled, prepis, fotokopija, elektronski zapis; 17. člen ZDIJZ). Organ je dolžan slediti zahtevi prosilca in odločati vsebinsko o celotnem zahtevku ter ga nato bodisi v celoti odobriti ali pa delno odobriti in v drugem delu z odločbo zavrniti. Nima pa organ nikakršne pravice prosilcu odreči pravice do oblike, v kateri želi prejeti zahtevano informacijo razen, če nima ustreznih tehničnih možnosti. Edino omejitev, ki vpliva na obliko informacije, predstavlja že navedena določba drugega odstavka 25. člena ZDIJZ, po kateri lahko prosilec dobi samo vpogled v informacijo. Prosilec ima pravico do pritožbe tudi v primeru, če ne dobi informacije v obliki, ki jo je zahteval.

Na koncu vas seznanjamo z določbo petega odstavka 6. člena ZDIJZ, kjer je navedeno, da organ lahko prosilcu ne posreduje zahtevane informacije, ki je dostopna v prosto dostopnih javnih evidencah ali na drug način že enostavno javno dostopna (evidenice in [registri AJPES](#)), objava v uradnem glasilu, publikacijah organa, medijih, strokovni literaturi, svetovnem spletu in podobno) in mu posreduje **samo napotilo, kje se informacija nahaja**.

Prosilcem za informacije javnega značaja so tako določene informacije dostopne na spletnih aplikacijah RZIJZ, TZIJZ in Erar. Preko spletne aplikacije [TZIJZ](#), ki jo vodi Uprava Republike Slovenije za javna plačila, je omogočen dostop do informacij javnega značaja o transakcijah, opravljenih v breme zavezancev za informacije javnega značaja: javnih gospodarskih zavodov, javnih podjetij, poslovnih subjektov v 100 % lasti oseb javnega prava, ki so registrirani v [RZIJZ](#) ter posrednih in neposrednih proračunskih uporabnikov. Tudi spletna aplikacija [Erar](#) splošni javnosti omogoča vpogled v transakcije javnih institucij in družb v lasti države ter občin, ki se nanašajo na blago in storitve, plače, socialne prejemke, pokojnine.

3. 2. Zakon o splošnem upravnem postopku (ZUP)

[ZUP](#) v 82. členu določa, da imajo stranke (upravnega postopka) pravico pregledovati dokumente zadeve in na svoje stroške prepisati ali preslikati potrebne dokumente v fizični ali elektronski obliki. Pregledovanje, prepisovanje in preslikovanje dokumentov nadzoruje določena uradna oseba, ali pa poteka v informacijskem sistemu organa ali v informacijskem sistemu za sprejem vlog, vročanje in obveščanje, v katerem stranka svojo istovetnost dokaže s svojim kvalificiranim potrdilom za elektronski podpis. To pravico ima tudi vsakdo drug, ki verjetno izkaže, da ima od tega **pravno korist** (npr. stranski udeleženec).

Če se v postopku uporabljajo podatki iz informatiziranih evidenc ter drugi podatki in zapisi v elektronski obliki, se ti štejejo za dokument v tej zadevi. Če so bili v postopku uporabljeni dokumenti, ki vsebujejo tajne podatke in so bili uporabljeni kot podlaga za odločitve, jih imajo stranke pravico vpogledati. Ne morejo se pregledovati in ne prepisovati zapisnik o posvetovanju in glasovanju ter osnutki odločb.

Zoper sklep o zavrnitvi zahtev za vpogled je dovoljena pritožba.

Nadalje je 82. členu ZUP določeno, da v skladu z zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, lahko, ne glede na določbe tega zakona, vsakdo ustno ali pisno zahteva od organa, da mu omogoči dostop do informacij javnega značaja v posameznih upravnih zadevah. Poudarjamo, da je ta določba zgolj napotilne narave na ZDIJZ, zato ne more biti podlaga za odločanje v primeru zahteve za dostop do informacij javnega značaja iz spisa upravne zadeve.

3. 3. Uredba o upravnem poslovanju (UUP)

UUP določa, da se z njo ureja upravno poslovanje organov državne uprave, organov samoupravnih lokalnih skupnosti ter drugih pravnih in fizičnih oseb, če na podlagi javnih pooblastil opravljajo upravne naloge in ni s to uredbo določeno drugače. Ne glede na navedeno pa se določbe UUP, ki urejajo komuniciranje organa z javnostmi, poslovni čas in uradne ure, ter določbe, ki se nanašajo na uradne zgradbe, prostore in opremo ter zagotavljanje varnosti, ne uporabljajo za organe samoupravnih lokalnih skupnosti. Določbe 15. člena (obravnavanje pripomb strank in odgovarjanje nanje) in 42. člena (potrjevanje prejema) UUP ne sodijo med izjeme, zato so jih organi samoupravnih lokalnih skupnosti dolžni izvajati.

Po UUP organ odgovori na dopise pošiljateljev, če:

- je iz njih mogoče razbrati pričakovanje odgovora (ne pa, če dobimo nekaj v vednost),
- se je pošiljatelj identificiral in sporočil naslov, kamor je mogoče poslati odgovor,
- dopis ni šikanozen/zlonameren in
- pošiljatelju na podobno vprašanje ni že odgovoril.

Pravni institut »šikanozen« v ZUP in UUP ni pojasnjen, zato si lahko uradna oseba pomaga z razlago tega instituta s pomočjo Slovarja slovenskega knjižnega jezika ali Pravnega terminološkega slovarja ter uporabo upravne in sodne prakse glede na določbo petega odstavka 5. člena ZDIJZ (zloraba pravice).

Z vpogledom na spletno stran Slovenskega knjižnega jezika ugotovimo, da pomeni beseda »šikanozen« dejanje, s katerim se namerno povzroča neprijetnosti, nevšečnosti (npr. uporabljati šikanozna sredstva).

Besedna zveza »zloraba pravice« pomeni izvrševanje pravice na način, ki ni v skladu z njenim namenom, s čimer njen nosilec poseže v pravice drugih ali v druge pravno varovane vrednot.

Besedna zveza »zloraba procesne pravice« pomeni uporabo procesne pravice z namenom škodovati drugemu ali s ciljem, ki je v nasprotju z dobrimi običaji, vestnostjo in poštenjem, npr. uveljavljanje očitno neutemeljenega zahtevka z namenom vznemirjanja nasprotne stranke, vlaganje očitno neutemeljenih zahtev za izločitev sodnika z namenom zavlačevanja postopka ipd.

Organ mora odgovoriti v 15 dneh ali če gre za zahtevnejšo zadevo, v tem roku poslati obvestilo, kdaj pošiljatelj lahko pričakuje odgovor.

»Pravica do odgovora« se omejuje na poslovanje organa, zato pošiljatelj na tej podlagi ne more pričakovati, da bo organ odgovarjal na dopis, ki se nanaša na vodenje konkretnega upravnega ali drugega javnopravnega postopka, saj takrat komunikacijo med organom in stranko urejajo pravila tistega postopka. Odgovarjanje ni namenjeno pridobivanju pravnih mnenj, ki jih pošiljatelji potrebujejo v upravnih ali sodnih postopkih (to je naloga odvetnikov, izvedencev ipd.), prav tako ni namenjeno razreševanju strokovnih in drugih dilem, ki bi se uporabljalo v diplomskih in drugih nalogah.

Pri podaji vloge je prosilec tisti subjekt, ki odloča, kateri osebi oziroma kateremu organu/poslovnemu subjektu bo vlogo posredoval v vednost. Pri čemer prosilec nosi tudi morebitno kazensko oziroma civilno-pravno odgovornost za kršitev različnih predpisov, ki omejujejo razpolaganje s posredovanimi podatki (predpisi s področja osebnih podatkov, tajnih podatkov, razžalitev ipd.). Na drugi strani pa nosi enako odgovornost tudi organ kot zavezanec (tudi uradna oseba organa), ki vodi in odloča v konkretnem postopku v zvezi s podano zahtevo.

Velja opozoriti, da [ZVOP-2](#) predvideva odgovornost le za kršitve pravnih oseb in fizičnih oseb pri organu, ne pa tudi tretjih fizičnih oseb.

3. 4. Zakon o medijih (Zmed-1)

Glede posredovanja informacij o poslovanju organa in posredovanju dokumentov je pomemben 11. člen [Zmed-1](#) (informacije za medije in samostojne novinarje). Ta med drugim določa, da so informacije za medije in samostojne novinarje tiste informacije, ki jih subjekti, te kot zavezanec določa ZDIJZ, pošljejo medijem, ki so vpisani v razvid medijev ali v ustrezen register v drugi državi, članici Evropske unije, ali samostojnim novinarjem, ki so vpisani v razvid samostojnih novinarjev (kumulativna izpolnitev dveh pogojev – zavezanec po ZDIJZ in vpis v ustrezno evidenco novinarjev), kot odgovor na vprašanje in so vezane na delovno področje zavezanca, ter informacije, ki jih zavezanci na lastno pobudo pošljejo medijem ali samostojnim novinarjem. Informacije morajo biti resnične, pravilne in celovite.

Zavezanec lahko mediju oziroma samostojnemu novinarju zavrne ali delno zavrne **odgovor** na vprašanje (**ni enako posredovanje dokumentov**), če so zahtevane informacije izvzete iz prostega dostopa po zakonu, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, ali če odgovor na vprašanje ni vezan na delovno področje zavezanca. Zavrnilni ali delno zavrnilni odgovor se šteje kot zavrnilna odločba.

Pritožba zoper zavrnilno odločbo iz prejšnjega odstavka je dovoljena le, če zavrnilni ali delno zavrnilni odgovor na vprašanje izhaja iz dokumenta, zadeve, dosjeja, registra, evidence ali drugega dokumentarnega gradiva in če je medij oziroma samostojni novinar zavezancu postavil pisno vprašanje.

O pritožbi zoper odločbo zavezanca, ki mora biti v pisni obliki, odloča Informacijski pooblaščenec, ki je tudi pristojen za izvajanje nadzora nad izvajanjem tega člena.

Za posredovanje odgovora s pojasnili organa se uporabljajo roki iz 11. člena Zmed-1, medtem ko se za posredovanje dokumentov uporabljajo roki iz ZDIJZ.

Sodba Upravnega sodišča RS, št. I U 1257/2011 z dne 25.04.2012.

[Sodba Upravnega sodišča RS, št. I U 1257/2011 z dne 25.04.2012.](#)

Mnenje MJU, št. 020-249/2024-2 z dne 29. 5. 2024

[Upravno-poslovanje-z-lokalnimi-skupnostmi-po-ZDIJZ-29.-5.-2024.docx](#)

Mnenje MJU, št. 090-66/2024-2 z dne 22. 5. 2024

[Izvajanje-24.-clena-ZDIJZ-24.-5.-2024.docx](#)

3.5. Drugi materialni predpisi

3.5.1. Zakon o odvetništvu (ZOdv)

Zakon o odvetništvu ([ZOdv](#)) v 10. členu določa, da so, ne glede na določbe drugih zakonov, ki določajo posredovanje osebnih podatkov upravljavcem osebnih podatkov in uporabnikom osebnih podatkov, državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti ter nosilci javnih pooblastil dolžni, brez privolitve posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo, brezplačno dati odvetniku podatke, ki jih potrebuje pri opravljanju odvetniškega poklica v posamični zadevi in to v roku 15 dni od dneva, ko prejmejo pisno zahtevo odvetnika. Odvetnik nima te pravice, če gre za osebne podatke, ki so na podlagi posebnih zakonskih določb dostopni le pooblaščenim organom.

Vrhovno sodišče zaradi jasnosti obsega pravice do pridobivanja informacij izpostavlja, da je vlogo odvetnika kot strankinega pooblaščenca treba striktno presoati z vidika potrebe po varstvu pravne koristi oseb (strank), ki jih odvetnik zastopa. Zato je materialnopravno napačno tožbeno izhodišče, da je določba 10. člena ZOdv samostojna materialno-pravna podlaga za „generalno“ pridobivanje osebnih podatkov pri opravljanju odvetniškega poklica, saj je tudi ta **določba strogo omejena na pridobivanje relevantnih osebnih podatkov, ki jih odvetnik potrebuje pri opravljanju odvetniškega poklica v posamični zadevi.**

Drugi odstavek 10. člena ZOdv predstavlja izjemo od splošne ureditve pridobivanja podatkov in zato predpisuje posebne pogoje za pridobitev osebnih podatkov. Ker so osebni podatki v razmerju do vseh ostalih podatkov strožje varovani, je tudi strožja zahteva glede pravnega interesa, ki ga mora odvetnik izkazati. Odvetnik mora za pridobitev osebnih podatkov zraven pooblastila izkazati tudi potrebo po tem podatku glede konkretnega procesnega dejanja v okviru zastopanja. Navajati mora torej podatke o konkretni zadevi, ki teče pred sodiščem ali drugim organom, da ima v tej zadevi mandat za zastopanje, in navesti konkretno procesno dejanje.

Sodba Upravnega sodišča RS, št. U 936/99 z dne 14. 3. 2002.

[Sodba U 936/99 \(PISRS\)](#)

Sodba Vrhovnega sodišča RS, G 37/2012 z dne 12.02.2013.

iskalniksodneprakse.si/documents/docfile:66eb2e71-2691-4542-a257-77433d792aea

3.5.2. Predpisi s področja lokalne samouprave

Zakon o lokalni samoupravi ([ZLS](#)) v drugem odstavku 49. člena določa, da občinsko upravo ustanovi občinski svet na predlog župana s splošnim aktom, s katerim določi njene naloge in notranjo organizacijo. V 50. členu pa da podrobnejšo notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest v občinski upravi določi župan. Ker občine same upravičeno razpolagajo z vrsto podatkov na podlagi predpisov s področja lokalne samouprave, o posredovanju podatkov lahko odločajo na podlagi teh predpisov, če ti to možnost predvidevajo.

Sodba Upravnega sodišča RS, št. I U 1608/2019-41 z dne 10. 1. 2022.

[Sodba Upravnega sodišča RS, št. I U 1608/2019-41 z dne 10. 1. 2022.](#)

Mnenje MJU, št. 090-2/2025/2 z dne 21. 1. 2025

[Izvajanje-10.-clena-Zakona-o-odvetnistvu-in-ZDIJZ-21.1.2025.docx](#)

Mnenje MJU, št. 090-97/2025 z dne 30. 9. 2025.

[Prekomerna-obremenitev-organa-z-zahtevami-16.-10.-2025.docx](#)

V. POMOČ PRI POSREDOVANJU INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA IN VODENJU UPRAVNEGA POSTOPKA V POSAMEZNIH PRIMERIH

V nadaljevanju so predstavljeni nekateri primeri, ki so jih na MJU kot prošnjo za pomoč oz. za posredovanje pravnega mnenja posredovale občine. MJU v nadaljevanju posreduje povzetke svojih mnenj navedene so predlagane rešitve, kako postopati v določenih primerih, in navedeno je, na kaj mora biti občina pozorna, ko pripravlja odgovore prosilcem.

1 PRIMER - PODATKI O POSLOVANJU OBČINE

Prošilec želi na podlagi ZDIJZ od občine pridobiti naslednje informacije/dokumente:

- *višino sredstev, ki jih je občina v lanskem letu namenila za pravno svetovanje in storitve;*
- *podjemno pogodbo (ali pogodbo v katerikoli drugi obliki) med g. Primer in občino;*
- *pogodbo o zaposlitvi g. Primer za mesto poklicnega podžupana občine;*
- *pogodbo o zaposlitvi ga. Vzorec z občino;*
- *vse zapisnike Komisije za participativni proračun;*
- *vse transakcije (nakazila) za »zunanje« člane Komisije za participativni proračun občine za leto 2023/24/25;*
- *opis del in nalog podžupana občine;*
- *opis delovnih nalog višje svetovalke za komuniciranje občine;*
- *višino odhodkov iz občinskega proračuna za potrebe sopotnikov in izvajalca prevozov v letu 2023.*

Glede na to, da je občina zavezanec za dostop do informacij javnega značaja v skladu s prvim odstavkom 1. člena ZDIJZ mora na zahtevo prosilcu posredovati vse informacije, ki jih prosilec zahteva in s katerimi razpolaga, razen v uvodu navedenih izjem po 5.a ali 6. členu ZDIJZ (ob upoštevanju določb drugega in tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ).

Na podlagi prve alineje tretjega odstavka 6. člena se ne glede na izjeme, določene v prvem odstavku 6. člena ZDIJZ dostop do zahtevane informacije dovoli, če se zahteva nanaša na podatke o porabi javnih sredstev ali podatke, povezane z opravljanjem javne funkcije ali delovnega razmerja javnega uslužbenca, razen v primerih iz 1. in 5. do 8. točke prvega odstavka ter v primerih, ko zakon, ki ureja javne finance, ali zakon, ki ureja javna naročila, določata drugače. Brez dvoma sodijo v to kategorijo informacij tudi informacije (v celoti ali delno), ki jih prosilec zahteva.

Glede na vsebino zahtevka je mogoče zahtevane podatke obravnavati pod spodaj navedenimi pravnimi instituti na naslednji način:

Institut poraba javnih sredstev

- *višino sredstev, ki jih je občina v lanskem letu namenila za pravno svetovanje in storitve;*
- *vse transakcije (nakazila) za »zunanje« člane Komisije za participativni proračun občine za leto 2023/24/25;*
- *vse zapisnike Komisije za participativni proračun;*
- *višino odhodkov iz občinskega proračuna za potrebe sopotnikov in izvajalca prevozov v*

letu 2023;

- podjemno pogodbo (ali pogodbo v katerikoli drugi obliki) med g. Primer in občino.

Pojem »poraba javnih sredstev« je treba razlagati ob upoštevanju namena ZDIJZ, ki je v zagotovitvi javnosti in odprtosti delovanja organov ter omogočanju uresničevanja pravic fizičnih in pravnih oseb, da si pridobijo informacije javnega značaja. V tem smislu gre torej za vsako ravnanje s stvarnim premoženjem samoupravnih lokalnih skupnosti (nepremičnin in premičnin), kamor sodi njegovo upravljanje, torej skrb za pravno in funkcionalno urejenost, investicijska vzdrževalna dela, priprava, organiziranje in vodenje investicij v vseh fazah investicijskega procesa, oddajanje v najem, obremenjevanje s stvarnimi pravicami, dajanje stvarnega premoženja v uporabo in podobno. V zvezi s pojmom "poraba javnih sredstev" ni mogoče šteti le položaja, ko bi organ lokalne skupnosti zgolj trošil javna sredstva, ampak tudi položaj, kjer pridobiva javna sredstva. Transparentnost organa mora biti zagotovljena v vseh fazah finančnega poslovanja organa.

Iz navedenega sledi, da imajo navedene informacije značaj informacij javnega značaja, pri čemer se po potrebi lahko zagotovi le delni dostop (npr. prekrivanje osebnih podatkov).

Mnenje MJU, št. 090-85/2024 z dne 30. 8. 2024.

[Dostop-do-podatkov-obcine-na-podlagi-ZDIJZ-30.-8.-2024.docx](#)

Mnenje MJU, št. 090-136/2024/2 z dne 14. 11. 2024

[Posredovanje-podatkov-o-izvajalcu-storitev-VZD-in-VPP-v-domu-starejsih-obcanov-14.-11.-2024.docx](#)

Sodba Upravnega sodišča RS, št. I U 1544/2018-51 z dne 7. 10. 2020.

[UPRS Sodba I U 1544/2018-51 \(PISRS\)](#)

Institut Informacij, povezanih z opravljanjem javne funkcije ali delovnega razmerja javnega uslužbenca

- pogodbo o zaposlitvi g. ____ za mesto poklicnega podžupana občine;
- pogodbo o zaposlitvi ga. ____ z občino;
- opis del in nalog podžupana občine;
- opis delovnih nalog višje svetovalke za komuniciranje občine.

V tem primeru mora uradna oseba najprej ugotoviti, ali so pogodbe o zaposlitvi povezane z opravljanjem javne funkcije ali delovnega razmerja javnega uslužbenca. Nato pa v primeru, da gre za podatke, ki so povezani z delovnim razmerjem javnega uslužbenca, v skladu z načelom sorazmernosti odločiti, ali se prosilcu posredujejo vsi zahtevani podatki ali le nekateri (delni dostop/anonimizacija).

V primeru obstoja izjem po ZDIJZ, je mogoče dostop do zahtevane informacije dovoliti tudi, če je za razkritje **podan javni interes** v skladu z drugim odstavkom 6. člena ZDIJZ. Pravni pojem javnega interesa je nedoločen pravni pojem, ki ga je treba vsebinsko napolniti v vsakem konkretnem primeru. Test interesa javnosti je treba uporabljati premišljeno in le takrat, ko bi z njegovo pomočjo odkrili nekaj, kar bi pripomoglo k širši razpravi in razumevanju nečesa pomembnega za javnost. Ni mogoče izhajati iz splošnega stališča, da bi bilo za javnost koristno, da bi bile zahtevane informacije prosto dostopne, ampak mora biti izkazan konkreten javni interes za konkreten dokument.

Tehtanje javnega interesa

Po drugem odstavku 6. člena ZDIJZ se ne glede na obstoj izjeme od prostega dostopa po 3. točki prvega odstavka 6. člena ZDIJZ dostop do zahtevane informacije dovoli, če je javni interes glede razkritja močnejši od javnega interesa ali interesa drugih oseb za omejitev dostopa do zahtevane informacije. Določbo drugega odstavka 6. člena ZDIJZ je namreč dopustno uporabiti le v izjemnih primerih. Smiselno enako stališče izhaja tudi iz prakse Upravnega sodišča RS (npr. sodba Upravnega sodišča, št. I U 1257/2011-11 z dne 25. 4. 2012), ki je menilo, da je javni interes glede razkritja podan, če so ogrožene take vrednote, kot je življenje, zdravje ali varnost ljudi in podobno. V predmetni zadevi takšne vrednote zagotovo niso ogrožene.

Sodba Upravnega sodišča, št. I U 1257/2011-11 z dne 25. 4. 2012.

[Sodba Upravnega sodišča, št. I U 1257/2011-11 z dne 25. 4. 2012.](#)

Pri odločanju je po našem mnenju treba besedno zvezo »**delovno razmerje javnega uslužbenca**« razlagati ozko, in sicer tako, da so vsi ti osebni podatki lahko prosto dostopna informacija javnega značaja le, če prosilec izkaže, da za razkritje prevlada interes javnosti ali če javnost osebnega podatka določa neki drugi zakon (npr. Zakon o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (ZSTSPJS)). Pri presoji javne dostopnosti do osebnih podatkov, ko opravljanje delovnega razmerja javnega uslužbenca ali funkcionarja ni povezano z osnovnim namenom ZDIJZ (preglednost dela javnega sektorja, nadzor javnosti nad delom javnih uslužbencev), je po našem mnenju treba uporabiti ustavnopravni test sorazmernosti. Določbe tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ namreč ni mogoče razlagati na način, da so vsi osebni podatki javnega uslužbenca, s katerimi razpolaga delodajalec, javni. Delodajalec je dolžan varovati in spoštovati delavčevo osebnost ter upoštevati in ščititi delavčevo zasebnost. Osebni podatki delavca se lahko zbirajo, obdelujejo, porabljajo in posredujejo tretjim osebam le, če je to določeno z Zakonom o delovnih razmerjih ([ZDR-1](#)) ali drugim zakonom, ali če je to potrebno zaradi uresničevanja pravic in obveznosti iz delovnega razmerja ali v zvezi z delovnim razmerjem.

Tako npr. pri odločanju po tretjem odstavku 6. člena ZDIJZ ne gre za enak primer kot pri odločanju po prvem odstavku 48. člena Zakon o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju ([ZSTSPJS](#)), ki določa, da so plače v javnem sektorju javne, pri čemer so javnosti dostopni naslednji podatki: osebno ime in priimek javnega uslužbenca oziroma funkcionarja, podatki o delovnem mestu, nazivu ali funkciji, bruto znesku plače in bruto znesku vseh sestavin plače, razen o dodatku za delovno dobo. Pri slednjem iz sodne prakse izhaja, da so ti podatki za vsakega javnega uslužbenca (poimensko) brezpogojno javni.

Pri obravnavi določene informacij je razvidno, da lahko izpolnjujejo kriterije po obeh institutih, in sicer, da gre za podatke o porabi javnih sredstev in podatke, povezane z opravljanjem javne funkcije ali delovnega razmerja javnega uslužbenca. Če so v dokumentih tudi informacije, ki ne sodijo v kategorijo informacij javnega značaja, jih organ/uradna oseba prekrije, sicer dokument v celoti razkrije.

V kolikor bo o posredovanju »**drugih osebnih podatkov**« funkcionarja ali javnega uslužbenca organ odločal v upravnem postopku, mora v postopek vključiti tudi te posameznike, da lahko zavarujejo svojo pravico do zakonite obdelave njihovih osebnih podatkov (razen če podajo soglasje k posredovanju). V nasprotnem primeru gre za bistveno kršitev pravil upravnega postopka.

Mnenje MJU, št. 090-13/2024-3130-2 z dne 2. 2. 2024

[Dostop-do-dokumentov-o-razresitvi-generalnega-direktorja-javnega-zavoda-na-podlagi-ZDIJZ-2.-2.-2024.docx](#)

Sodba Upravnega sodišča, št. I U 1951/2017-21 z dne 9. 10. 2019.

[Sodba Upravnega sodišča, št. I U 1951/2017-21 z dne 9. 10. 2019.](#)

Sodba upravnega sodišča, št. I U 2856/2017-38 z dne 17. 2. 2021.

[Sodba upravnega sodišča, št. I U 2856/2017-38 z dne 17. 2. 2021.](#)

Sodba Upravnega sodišča št. I U 761/2021-17 z dne 18.03.2024.

[Sodba Upravnega sodišča št. I U 761/2021-17 z dne 18.03.2024.](#)

2 PRIMER - ZAHTEVA OBČINSKEGA SVETNIKA ZASEBNEMU SUBJEKTU ZA POSREDOVANJE DOKUMENTA GLEDE POSLOVNEGA SODELOVANJA Z OBČINO

Občina je po elektronski pošti prejela dopis občana (sicer občinski svetnik) v zvezi z izvajanjem ZDIJZ, ki ga je podal v imenu krajevne skupnosti in v imenu svetniške skupine v občini.

Prosilec navaja, da družba ____ d.o.o. nudi občini informacijsko programsko rešitev (modul), ki omogoča občanom vpogled v podatke posameznega občinskega proračuna. Družba krajevni skupnosti in svetniški skupini ne želi podati strokovnih pojasnil v zvezi z navedeno spletno rešitvijo, niti pojasniti možnih nastavitev za vpogled v podatke, implementacijo in delovanje, niti povedati okvirne cene. Podatke bi potrebovali zaradi pregleda zatečenega stanja in podaje morebitnega drugega predloga, saj želijo doseči čimbolj enostaven vpogled in dostop do proračuna za občane. Družba v odgovoru zatrjuje, da na podlagi poslovnega odnosa lahko ponudbo in pojasnila glede modula poda samo občini oziroma županu. S podatki o tem, kdaj je občina začela uporabljati omenjen modul in kako je potekal izbor, ne razpolagajo. Nesprejemljivo se jim zdi, da se krajevna skupnost in svetniška skupina ne moreta seznaniti z rešitvijo brez soglasja župana. Občan prosi za pojasnilo, ali ima svetnik pravico od družbe zahtevati tovrstno informacijo in ali je družba zavezana podati pojasnilo.

Predlog načina vodenja postopka:

1. Identifikacija vlagatelja

Pri obravnavi zahteve po ZDIJZ je nepomembno, ali je zahtevo nekdo podal kot občan ali kot občinski svetnik. Količina in kakovost posredovanih podatkov mora biti za vse prosilce enaka in pod enakimi pogoji, saj je predmet obravnave sama informacija/dokument, zato o njegovi vsebini ni mogoče odločati različno.

2. Pravna podlaga za odločanje

Za pridobivanje podatkov, ki jih pri opravljanju svojega dela potrebuje občinski svetnik, je lahko podlaga Zakon o lokalni samoupravi (ZLS) in na tem temelju izdani občinski akti (Statut občine, Poslovnik občinskega sveta ipd.), lahko pa tudi ZDIJZ, ki je namenjen vsakomur. Količina in kvaliteta podatkov sta po različnih predpisih različni. Zaradi boljšega razumevanja razmerja do obeh aktov je MJU pripravil pravno mnenje.

Mnenje MJU, št. 090-129/2020/2 z dne 21. 12. 2020

[mnenje št. 090-129/2020/2 z dne 21. 12. 2020.](#)

Ministrstvo ugotavlja, da organizacijo in način dela občinskega sveta ter način uresničevanja pravic in dolžnosti članov sveta določa poslovnik občinskega sveta občine. Po uveljavljenih pravnih pravilih splošne akte tolmačijo organi, ki so jih sprejeli. V tem primeru je tolmačenje poslovnika občinskega sveta občine pristojen občinski svet. Državni organi lahko zgolj ocenjujejo skladnost občinskega predpisa z zakonom. Za primer so zlasti pomembne določbe 18. člena (pravica do informiranja), 19. člena (vprašanja in pobude članov sveta) in 20. člena (zahteva za dodatna pojasnila) poslovnika.

Poslovnik tudi določa, da je med stalnimi delovnimi telesi občinskega sveta tudi statutarno-pravna komisija, ki lahko/mora na podlagi 69. člena med dvema sejama občinskega sveta ali v

času seje, če tako zahteva predsedujoči občinskega sveta, razlagati poslovnik občinskega sveta. Torej morajo biti nesoglasja oziroma nejasnosti v zvezi z delom občinskega sveta rešena v skladu z občinskimi predpisi.

3. Identifikacija statusa prejemnika zahteve

Pri vpogledu v RZIJZ je bilo ugotovljeno, da družba _____ d.o.o. kot pravna oseba zasebnega prava (brez udeležbe javnega kapitala) ni zavezanec za informacije javnega značaja, zato družba na podlagi ZDIJZ ni dolžna razkriti podatkov.

Če prosilec meni, da je družba zavezanec za informacije javnega značaja, pa ni vpisana v RZIJZ, lahko na odločitev/dopis družbe poda pritožbo na Informacijskega pooblaščenca z ustrezno obrazložitvijo, iz katere bo razvidno, zakaj naj bi družba izpolnjevala pogoje za vpis v RZIJZ. Informacijski pooblaščenec bo nato v pritožbenem postopku ugotavljal izpolnjevanje pogojev za vpis v RZIJZ ter v primeru pozitivne odločitve odločil tudi o zahtevanih dokumentih/informacijah.

4. Sklepno

Prosilec lahko informacijo/dokument zahteva le od konkretne občine, ki je poslovno povezana z družbo, pri čemer pa družba ni dolžna odstopiti zahteve pristojni občini, saj konkretne pravne osebe zasebnega prava ne zavezujejo predpisi, kot so ZDIJZ, ZUP ali UUP.

3 PRIMER - ZAHTEVA OBČINSKEGA SVETNIKA ZA DOSTOP DO PODATKOV/INFORMACIJ

Občina je prejela zaprosilo občinskega svetnika brez navajanja pravne podlage za posredovanje podatkov (postavil je rok – nekaj dni) za obdobje zadnjih dveh let, in sicer:

- seznam vseh zavezancev za plačilo turistične takse;
- seznam vseh vplačnikov turistične takse in višine takse;
- seznam vseh, ki niso plačali takse in seznam vseh izvršb, ki so jih vložili;
- specifikacijo porabe takse (skladno z zakonom, ki določa razvoj spodbujanja turizma);
- evidenco porabe takse skladno s sprejetim proračunom in dejansko porabo;
- kopijo pisma, ki ga je občina prejela od župana občine, vezano na delovanje Javnega zavoda za turizem.

Glede na vsebino zahtevka je mogoče zahtevane podatke obravnavati pod spodaj navedenimi pravnimi instituti na naslednji način:

1. Identifikacija prosilca

Enako kot v prejšnjem primeru (primer 2).

2. Pravna podlaga za odločanje

Enako kot v prejšnjem primeru (primer 2).

Če se zahteva nanaša na osebne podatke opozarjamo, da ne glede na določbe poslovnika, ki določa, da ima član občinskega sveta dolžnost varovati podatke zaupne narave, za katere izve pri svojem delu, mora biti obdelava osebnih podatkov sorazmerna z zasledovanim ciljem ter utemeljena/dovoljena v skladu s predpisi s področja varstva osebnih podatkov (Zakon o varstvu osebnih podatkov-ZVOP-2 in Uredbe (EU). To so večinoma osebni podatki in državne, uradne in poslovne skrivnosti, opredeljene z zakonom, drugim predpisom ali z akti občinskega sveta in organizacij uporabnikov proračunskih sredstev.

3. Način reševanja zahtevka in uporaba ustrezne določbe predpisa

3.1. Seznam vseh zavezancev za plačilo turistične takse.

Izhodišča za presojo:

- Kdo so zavezanci po materialnem predpisu (ali je to po materialnem pravu javni podatek in ali gre pri teh podatkih za izjeme iz 6. člena ZDIJZ, kjer se upošteva drugi in tretji odstavek 6. člena ZDIJZ)?

Mogoč odgovor: Domneva se, da so zavezanci za plačilo turistične takse vsi nosilci registrirane dejavnosti. To so javni podatki, razvidni iz Poslovnega registra ipd.

- Ali gre za obstoječi seznam ali pa ga je treba sestaviti (količina dela, podatkov in virov)?

Mogoč odgovor: Če so podatki navedeni v Poslovnem registru, se prosilcu posreduje naslov spletne strani. Če so podatki navedeni v seznamu občine se posreduje seznam občine (samo z zahtevanimi podatki, presežek podatkov se v seznamu briše).

Organ zahtevkov za dostop do informacij javnega značaja odobri, če odobritev takega zahtevka vključuje samo preprost postopek. Torej rešitev takega zahtevka ne sme terjati **nesorazmerne napora** (npr. raziskovanja po uradnih evidencah, obdelave oziroma uporabe osebnih podatkov »kogar koli« za iskanje po bazah podatkov, ipd.). Zavezanci po ZDIJZ so namreč dolžni omogočiti dostop le do že obstoječih informacij, niso pa dolžni ustvariti novega dokumenta, zbirati informacije, opravljati raziskav ali analizirati podatkov, da bi zadostili zahtevi prosilca.

3.2. Seznam vseh vplačnikov turistične takse in višine takse.

Izhodišča za presojo:

- Kdo so zavezanci za plačilo? To so nosilci dejavnosti - javni podatek.
- Kateri zavezanci so vplačali turistično takso in v kakšnem znesku? Gre za prihodek občine - javni podatek.
- Ali gre za obstoječi seznam ali ga je treba sestaviti? (glej zgoraj)

3.3. Seznam vseh, ki niso plačali takse in seznam vseh izvršb, ki jih je občina vložila.

Izhodišča za presojo:

- Kdo so neplačniki? (Neplačniki so nosilci dejavnosti, gre za podatek, ki se nanaša na finančno poslovanje občine – javni podatek).
- Status podatkov o izvršbi zoper dolžnika? (Javni podatek, finančno poslovanje občine).
- Ali gre za obstoječi seznam ali ga je treba sestaviti? (glej zgoraj)

3.4. Specifikacija porabe takse.

Izhodišča za presojo:

- Ali gre za obstoječo specifikacijo oziroma seznam ali ga je treba sestaviti? (glej zgoraj)
- Podatki o porabi takse? (Finančno poslovanje občine – javni podatek).

3.5 Evidenca porabe takse skladno s sprejetim proračunom in dejansko porabo.

Izhodišča za presojo:

- Ali gre za obstoječo evidenco oziroma seznam ali ga je treba sestaviti? (glej zgoraj)
- Podatki o sprejetem proračunu in dejanska poraba? Podatki o finančnem poslovanju občine so javni.

3.6 Kopija pisma, ki ga je občina prejela s strani župana občine, ki je vezana na delovanje Javnega zavoda za turizem _____.

Izhodišča za presojo:

- Status prejemnika? Zavezanec za ZDIJZ - javno delovanje.
- Status javnega zavoda? Zahtevana je popolna transparentnost delovanja.
- Status župana? Funkcionar, delovanje v javnem interesu, zahtevana popolna transparentnost delovanja, razen podatkov, ki so izvzeti iz poslovne sfere (prag dopustnosti je sicer višji kot pri običajnih fizičnih osebah).

Glede zahteve po kratkem roku odločanja. Organ je zavezan odločati po rokih, ki so določeni v ZDIJZ. V primeru splošnih vprašanj pa v rokih, ki jih določa UUP. Lahko pa občinski svetnik zahteve podatke v skladu z predpisi občine, če so zanj ugodnejši.

Mnenje MJU, št. 090-143/2024 z dne 29. 11, 2024.

[Zahteva-obcinskega-svetnika-za-posredovanje-podatkov-obcine-29.-11.-2024.docx](#)

Sodba Upravnega sodišča RS, I U 1497/2010.

[Sodba Upravnega sodišča RS, I U 1497/2010.](#)

4 PRIMER - DOSTOP DO PODATKOV, KI JIH ZAHTEVA OBČINSKI SVETNIK

Občina je prejela dopis občinskega svetnika, da ga zanima, ali mu kot občinskemu svetniku lahko/mora občinska uprava po ZDIJZ posredovati podatke o izplačilih in višini teh izplačil za opravljanje storitev, ki jih izvaja samostojni podjetnik posameznik. Župan mu je v odgovoru navedel, da so bile storitve plačane iz projekta (ni pa navedel katerega).

Mnenje ministrstva

1. Status prosilca

Enako kot v prejšnjih primerih.

2. Status zahtevanih podatkov

Zahtevajo se podatki o izplačilih in višini teh izplačil za opravljanje storitev, ki jih izvaja samostojni podjetnik posameznik. Podatki o finančnem poslovanju občine so javni, (upoštevaje določbe 5.a in 6. člena ZDIJZ), zato je glede na sodno prakso prosilec upravičen do zahtevanih podatkov, vključno z nazivom projekta.

5 PRIMER - OBJAVA OSEBNIH PODATKOV ČLANOV OBČINSKEGA SVETA NA FACEBOOK PROFILIH

Občina je prejela dopis v zvezi z objavljanjem osebnih podatkov na zasebnih Facebook profilih članov občinskega sveta. Navajajo, da nekateri člani občinskega sveta brez privolitve drugih članov občinskega sveta objavljajo poimenske izide glasovanja (ime in priimek občinskega svetnika ter podatek o glasovanju za/proti) skupaj s komentarji. To je povzročilo pri drugih občinskih svetnikih nezadovoljstvo oziroma strah za pretirano izpostavljenost, zato nekateri posamezniki že grozijo s tožbami zaradi kršitve predpisov s področja varstva osebnih podatkov. Zanima jih, ali je tovrstna praksa objavljanja osebnih podatkov zakonita.

Mnenje ministrstva (ob znani upravni in sodni praksi na področju varstva osebnih podatkov)

1. Podatki o rezultatih glasovanja na seji občinskega sveta

Kljub omejitvi pristojnosti glede razlage predpisov s področja varstva osebnih podatkov ministrstvo glede na znano prakso (tudi javnost glasovanja poslancev v državnem zboru) meni, da v kolikor so podatki o glasovanju članov občinskega sveta v posamezni zadevi javni (javnost seje, javna objava zapisnika ipd.) v splošnem ni zadržkov za objavo, saj s tem ne posega prekomerno oziroma nesorazmerno v ustavno varovane pravice občinskega svetnika kot funkcionarja.

2. Objava neustreznih komentarjev na Facebook profilih

V kolikor objavo teh podatkov spremljajo neustrezni komentarji, je avtor teh komentarjev subjekt ugotavljanja civilne ali kazenske odgovornosti. Drugače je v zadevah, ki terjajo zaupno obravnavo s strani občinskih svetnikov.

Če v primerih glede obdelave/posredovanja osebnih podatkov organ ne more sprejeti odločitve, predlagamo, da glede na pristojnost za mnenje zaprosi Informacijskega pooblaščenca (skladno s 5. točko prvega odstavka 55. člena ZVOP-2 in 58. členom Uredbe (EU)).

Mnenje MJU, št. 090-59/2024 z dne 29. 4. 2024.

[Objava-osebnih-podatkov-clanov-obcinskega-sveta-na-facebook-profilih-29.-4.-2024.docx](#)

6 PRIMER - OBJAVA PODATKOV IN DVOJEZIČNOST

Občina je prejela dopis Zavod Evro-sredozemska univerza (EMUNI) s sedežem v Piranu (dvojezično področje) v zvezi z ZDIJZ, kjer je navedeno, da ima EMUNI z Ministrstvom za visoko šolstvo, znanost in inovacije (MVZI) sklenjeno pogodbo o financiranju dejavnosti v določenem obdobju. Plačilo za EMUNI gre iz postavke PP231843 - Evro-sredozemska univerza - konto 4135 - tekoča plačila drugim izvajalcem javnih služb, ki niso posredni proračunski uporabniki, ukrep št. 3330-18-0009 Delovanje Evro-sredozemske univerze. Zavod sprašuje:

1. Katere podatke morate kot zavezanec za informacije javnega značaja nujno objaviti na spletni strani zavoda?
2. Ali mora biti v skladu z Zakonom o javni rabi slovenskega jezika celotna spletna stran zavoda prevedena v slovenski jezik oziroma kakšen je minimalni del, ki mora biti tudi v slovenskem jeziku, glede na to, da je zaradi pretežno mednarodnega delovanja večji del spletne strani v angleškem jeziku?
3. Kakšen delež podatkov na spletni strani univerze mora biti tudi v italijanskem jeziku, glede na dvojezično področje sedeža univerze?

Predlagan postopek reševanja

1. Identifikacija/status pravnega subjekta:

Iz vpogleda v RZIJZ je razvidno, da je zavod Evro-sredozemska univerza (EMUNI) zavezanec za informacije javnega značaja na podlagi tretje alineje prvega odstavka 3.b čl. ZDIJZ - pravna oseba zasebnega prava, ki ni gospodarska družba, katere neposredni (so)ustanovitelj je oseba javnega prava. Torej je imenovana družba na podlagi 1.a člena ZDIJZ zavezani poslovni subjekti pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava. Nadalje je bilo z dopolnitvijo vloge ugotovljeno, da je zavod EMUNI tudi izvajalec javne službe, kar pomeni, da gre tudi za zavezanca kot organ na podlagi 1. členu ZDIJZ.

Iz zgoraj navedenega izhaja, da je na podlagi ZDIJZ Zavod EMUNI zavezanec za informacije javnega značaja kot organ (1. člen) in kot poslovni subjekti pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava (1.a člen).

2. Ustrezna določba predpisa glede objave informacij javnega značaja in uporaba uradnega jezika

ZDIJZ določa, da je vsak organ dolžan redno vzdrževati in na primeren način javno objavljati (uradno glasilo organa, svetovni splet ipd.) ter dati na vpogled prosilcu po vsebinskih sklopih urejen katalog informacij javnega značaja, s katerimi razpolaga. Ne glede na navedeno so poslovni subjekti pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava dolžni na svojih spletnih straneh objaviti kontaktne podatke osebe ali oseb, pristojnih za posredovanje informacij javnega značaja (8. člen – katalog informacij javnega značaja), kar pomeni, da vzpostavitev in objava Kataloga informacij javnega ni zavezujoča le za poslovne subjekte pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava.

Način priprave in objave kataloga informacij javnega značaja za organe je Vlada predpisala z Uredbo o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja, ki določa (2. člen), katere podatke/informacije/dokumente mora najmanj obsegati Katalog informacij javnega značaja. Nadalje v 3. členu (jezikovne različice kataloga informacij javnega značaja) določa, da organi s sedežem na območjih občin, kjer je pri organu poleg slovenskega jezika uradni jezik tudi italijanski

oziroma madžarski jezik, v katalogu zagotovijo informacije iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka 2. člena tudi v jeziku narodne skupnosti.

3.Sklepno:

Iz zgoraj navedenega izhaja, da mora imeti visokošolski zavod kot organ urejene spletne strani v slovenskem jeziku in jeziku italijanske narodnosti, lahko pa tudi v katerem drugem tujem jeziku, če zavod tako oceni. Enako velja za vse podatke/informacije/dokumente, ki so objavljeni v Katalogu informacij javnega značaja.

Zaradi uskladitve dejanskega stanja v RZIJZ je bilo pravno mnenje posredovano v vednost tudi pristojnemu Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in inovacije. Ta mora v RZIJZ vpisati zavod EMUNI kot organ na podlagi prve alineje prvega odstavka 3.b čl. ZDIJZ - izvajalec javne službe, ki ni javno podjetje, ali oseba javnega prava na podlagi pogodbe. **Ne glede na trenutno stanje v RZIJZ mora zavod EMUNI kljub temu že izpolnjevati svoje obveznosti glede informacij javnega značaja tudi kot organ (1. člen ZDIJZ).**

Mnenje MJU, št. 090-68/2024 z dne 24. 5. 2024.

[Dvojezicno-obmocje-objava-podatkov-na-svetovnem-spletu-24.-5.-2024.docx](#)

7 PRIMER - PODATKI O INŠPEKCIJSKEM POSTOPKU

Skupna občinska uprava (SOU) je prejela vlogo prosilca za dostop do informacij javnega značaja, ki se nanaša na inšpekcijski postopek, začet na pobudo prosilca. Prosilec želi pridobiti kopijo odločbe ali drugega upravnega akta, ki ga je izdal pristojni inšpektor v zvezi s sanacijo javne poti ter zapisnik ali poročilo o inšpekcijskem nadzoru. V skupno občinsko upravo so vključene tri občine.

*SOU zanima, kako ravnati v primeru, ko v skupni občinski upravi **ni določena** skupna uradna oseba za posredovanje informacij javnega značaja, in ali to pomeni, da o zahtevkih odločajo župani predmetnih občin, glede na to, na katero občino se veže zahteva za dostop do informacij javnega značaja?*

Predlog načina reševanja

1. Identifikacija prosilca

Enako kot zgoraj.

2. Identifikacija in status prejemnika zahteve

SOU je bila ustanovljena na podlagi Odloka o ustanovitvi organa skupne občinske uprave za skupno opravljanje nalog občinske uprave na področju: občinskega inšpekcijskega nadzorstva, občinskega redarstva, notranje revizije, varstva okolja, urejanja prostora, civilne zaščite in informatike. SOU kot organ vodi vodja občinske uprave, ki je glede dela odgovoren županom občin ustanoviteljic organa.

V okvir opravljanja navedenih temeljnih nalog **ne sodi odločanje o zahtevkih po ZDIJZ**, saj je lahko podlaga za odločanje po ZDIJZ zgolj ta predpis, ne pa splošni akti s področja lokalne samouprave.

Zakon o lokalni samoupravi (v nadaljnjem besedilu: ZLS) v 49.c členu določa, da pri izvrševanju upravnih nalog nastopa organ skupne občinske uprave kot organ tiste občine, v katere krajevno pristojnost zadeva spada. Organ skupne občinske uprave mora pri izvrševanju upravnih nalog ravnati po usmeritvah župana in nalogih tajnika občine, v katere krajevno pristojnost zadeva spada glede splošnih vprašanj organiziranja in delovanja organa skupne občinske uprave pa po skupnih usmeritvah vseh županov občin, ki so organ skupne občinske uprave ustanovile.

Nadalje ZUP v 18. členu določa, da organ, ki je pristojen za odločanje v posamezni upravni zadevi, sme samo po izrecnem zakonskem pooblastilu odločanje v tej zadevi prenesti na kakšen drug organ (primer skupne občinske uprave – Medobčinska inšpekcija in redarstvo). Stvarna in krajevna pristojnost se ne more spremeniti z dogovorom med strankami, organi oziroma strankami in organi, razen če zakon drugače določa (primer 9. člen ZDIJZ - več organov skupaj določi eno ali več uradnih oseb, pristojnih za posredovanje informacij javnega značaja). Zato je ratio določbe drugega odstavka 9. člena ZDIJZ v ekonomičnosti poslovanja zavezancev s podobnimi pristojnostmi in nalogami. To določbo je treba razumeti kot *lex specialis*, ki prevlada nad zahtevami ZUP, da je uradna oseba zaposlena pri organu.

Torej vodja skupne občinske uprave odgovarja za izvrševanje upravnih nalog, ki spadajo v krajevno pristojnost posamezne občine županom te občine, za delo organa skupne občinske uprave v celoti pa skupaj vsem županom občin, ki so organ skupne občinske uprave ustanovile. Ker so

skupne občinske uprave organizacijski del sedežne občine, je predstojnik občinske uprave vključno s skupno občinsko upravo župan sedežne občine (organizacijski vidik - le za prenesene naloge na podlagi ZLS in Odloka).

Drugače pa se uporablja termin »predstojnik« v primeru izdajanja odločb v upravnem postopku, kjer izda odločbo v upravnem postopku na prvi stopnji direktor občinske uprave, v katero krajevno pristojnost sodi upravna zadeva (upravno-pravni vidik) ali vodja skupne občinske uprave, na katerega so bile z zakonom ali odlokom prenesene pristojnosti za izdajanje odločb v konkretnih upravnih postopkih. Pritožbeni organ na drugi stopnji je župan občine, v katero krajevno pristojnost sodi upravna zadeva.

Naloga uradne osebe je celostna skrb za izvajanje določb ZDIJZ, kar vsebuje: obravnavo zahtev za dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja, skrb za proaktivno objavo informacij javnega značaja ter ozaveščanje vodstva in zaposlenih o obveznostih, ki jih ZDIJZ nalaga zavezancem. Poleg tega je uradna oseba v skladu z drugim odstavkom 18. člena ZDIJZ dolžna prosilcem nuditi ustrezno pomoč pri dopolnjevanju nepopolne vloge. Uradna oseba mora ves čas postopka razpolagati z vso dokumentacijo, ki je predmet zahteve. Priporočljivo je, da oseba, ki pri zavezancu neposredno dela na zadevi, na katero se nanaša zahtevana informacija javnega značaja, sodeluje z uradno osebo. Ta namreč najbolj pozna vsebino zahtevanih informacij in relevantne okoliščine, zato lahko uradni osebi najbolj kompetentno pomaga z argumenti. Vendar pa je uradna oseba tista, ki o zahtevi na koncu odloči. Uradna oseba torej odloči, ali se bo informacija razkrila oziroma se bo omogočila njena ponovna uporaba.

3. Pravna podlaga za odločanje

ZDIJZ v 21. členu določa, da postopek z zahtevo za dostop do informacije javnega značaja ali ponovno uporabo v organu vodi in v njem odloča predstojnik ali uradna oseba iz 9. člena tega zakona v skladu z določbami zakona, ki ureja splošni upravni postopek. Za vprašanja postopka, ki niso urejena z ZDIJZ, je predpisana subsidiarna uporaba ZUP. Nadalje ZDIJZ v 9. členu določa, da vsak organ določi eno ali več uradnih oseb, pristojnih za posredovanje informacij javnega značaja. Lahko pa tudi več organov skupaj določi eno ali več uradnih oseb, pristojnih za posredovanje informacij javnega značaja.

Uradna oseba mora izpolnjevati pogoje glede izobrazbe in strokovnega izpita iz upravnega postopka (31. člen ZUP). Kršitev te določbe pomeni, da je prišlo do kršitve pravil postopka, ki jo je mogoče uveljavljati v pritožbenem postopku, pa tudi v obnovi postopka (7. točka 260 člena ZUP). Minimalne pogoje, ki jih morajo izpolnjevati uradne osebe, da lahko vodijo in odločajo o zadevi na podlagi podeljenega pooblastila določata ZUP in na njegovi podlagi izdana Uredba o izobrazbi in strokovnem izpitu za vodenje in odločanje v upravnem postopku.

Odločanje o zahtevkih po ZDIJZ ne sodi med temeljne naloge skupne občinske uprave in glede na njihovo naravo tudi ne gre za odločanje iz upravnega področja občinske uprave, kjer na prvi stopnji odločajo direktorji občinskih uprav. O zahtevkih po ZDIJZ odločajo župani zadevnih občin, medtem ko o pritožbi odloči Informacijski pooblaščenec.

4. Sklepno

Iz navedenega izhaja, da predstojniki občinskih uprav (župani) odločajo v upravnih postopkih po ZDIJZ, v kolikor za odločanje niso pooblastili druge uradne osebe iz 9. člena ZDIJZ (21. člen ZDIJZ). Torej ima lahko vsaka občina bodisi svojo uradno osebo iz občinske uprave, lahko pa na podlagi

drugega odstavka 9. člena vsi župani občin ustanoviteljic skupne občinske uprave določijo isto uradno osebo za posredovanje informacij javnega značaja (in odločanje) iz delovnega področja skupne občinske uprave, npr. vodjo skupne občinske uprave (tudi med potekom upravnega postopka).

Mnenje MJU, št. 090-84/2024 z dne 13. 8. 2025.

[Skupna-uradna-oseba-za-posredovanje-IJZ-za_SOU-13.-8.-2025.docx](#)

8 PRIMER - DOLOČITEV SKUPNE URADNE OSEBE V JAVNEM HOLDINGU

MJU je prejel dopis Javnega holdinga __ d.o.o. (JH d.o.o.), kjer je navedeno, da JH d.o.o. družba za izvajanje strokovnih in razvojnih nalog na področju gospodarskih javnih služb in za javna podjetja na podlagi pogodbe izvajajo strokovno-tehnične in organizacijske storitve, ki obsegajo med drugim finančno računovodske storitve, kadrovske storitve, pravne storitve, storitve informatike in storitve javnega naročanja.

Glede na navedeno jih zanima:

- Ali obstajajo kakršne koli pravno-formalne omejitve ali vsebinski kriteriji, da javna podjetja, za katere JH d. o. o. izvaja zgoraj navedene storitve, skupaj določijo eno ali več uradnih oseb (drugi odstavek 9. člena ZDIJZ), pristojnih za posredovanje informacij javnega značaja, ki je zaposlena v družbi JH d.o.o. in ni v delovnem razmerju pri javnih podjetjih?
- V primeru, da ni omejitev za imenovanje skupne uradne osebe, prosijo za podajo mnenja, kako v primeru, da ta uradna oseba ni zaposlena pri organu, navesti njene kontaktne podatke to je delovno mesto in naziv in poštni naslov ter ali je lahko e-naslov in neposredna telefonska številka enotna za vsa udeležena podjetja?
- Ali je ta (skupna) uradna oseba iz 1. točke zaprosila, ki ni v delovnem razmerju pri javnih podjetjih pristojna za posredovanje informacij javnega značaja? Ali je lahko pooblaščen tudi za vodenje postopkov z zahtevo za dostop do informacij javnega značaja ali ponovno uporabo in/ali odločanje o tem za vsa javna podjetja (21. člen ZDIJZ)?
- Ali lahko predstojnik organa, (direktor podjetja) pooblastilo za vodenje postopka in/ali odločanja v postopku z zahtevo za dostop do informacije javnega značaja ali ponovno uporabo podeli zunanji osebi, ki ni v delovnem razmerju pri podjetju/organu? Oziroma če to glede na določbe ZUP-a ni možno v nobenem primeru, ali se lahko pristojnost za odločanje (in s tem vodenje postopka) uredi drugače z aktom (navodilom, sklepom ipd.) družbe, in sicer na podlagi prvega odstavka 28. člena ZUP, ki določa, da »... izda odločbo v upravnem postopku njegov predstojnik, če ni s predpisi o organizaciji tega organa ali drugimi predpisi določeno drugače.«?

Predlog načina reševanja

1. Identifikacija pravnega subjekta

Iz registra RZIJZ je razvidno, da je JH d.o.o. družba za izvajanje strokovnih in razvojnih nalog na področju gospodarskih javnih služb, zavezanec za posredovanje informacij javnega značaja kot organ iz 1. člena ZDIJZ in kot zavezani poslovni subjekt pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava iz 1.a člena ZDIJZ. Nadalje iz Akta o ustanoviteljskih pravicah in ustanovitvi Sveta ustanoviteljev javnih podjetij, povezanih v JH d.o.o. in iz navedb izhaja, da JH d.o.o. za druga javna podjetja izvaja strokovno-tehnične in organizacijske storitve, ki obsegajo med drugim finančno računovodske storitve, kadrovske storitve, pravne storitve, storitve informatike in storitve javnega naročanja.

2. Pravna podlaga za odločanje

V prejšnjem primeru navedene zahteve ne veljajo za uradne osebe pri poslovnih subjektih pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava, kjer se ZUP poleg ZDIJZ uporablja zgolj smiselno. Zato lahko ti poslovni subjekti za vodenje postopka po ZDIJZ in odločanje določijo tudi nekoga tretjega.

3. Sklepno

V kolikor več javnih podjetij za posredovanje informacij javnega značaja določi skupno uradno osebo javna podjetja, podatek o uradni osebi objavijo na svoji spletni strani tako kot to določa 2. člen Uredbe IJZ. Vsako javno podjetje je namreč dolžno na svoji spletni strani objaviti kontaktne podatke o uradni osebi, ne glede na to, da je ta oseba zaposlena samo pri enem od njih.

Mnenje MJU, št. 090-16/2025 z dne 27. 2. 2025.

[Javni-holding-in-skupno-uradno-osebo-za-druzbe-clanice-holdinga-27.-2.-2025.docx](#)

9 PRIMER - DOSTOP DO DOKUMENTOV INŠPEKCIJSKEGA POSTOPKA

Občina je prejela zahtevo za posredovanje informacije javnega značaja glede inšpekcijskih postopkov medobčinskega inšpektorata, ki so bili v 2025 uvedeni z zvezi z določenimi zemljišči. Ugotovili so, da je medobčinski inšpektorat uvedel en inšpekcijski postopek, ki še ni zaključen. Glede na to, da inšpekcijski postopek še ni zaključen, menijo, da gre za izjemo na podlagi 7. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ. Zanima jih, ali bi lahko šlo tudi za izjemo na podlagi 9. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ.

Predlagan način reševanja:

1. Identifikacija prosilca – popolnost vloge

- Enako kot zgoraj.

2. Status informacije/dokumenta

ZDIJZ določa, da je informacija javnega značaja, informacija, ki izvira iz delovnega področja organa, nahaja pa se v obliki dokumenta, zadeve, dosjeja, registra, evidence ali drugega dokumentarnega gradiva (v nadaljnjem besedilu: dokument), ki ga je organ izdelal sam v sodelovanju z drugim organom ali pridobil od drugih oseb. Torej bi šlo v konkretnem primeru za informacijo javnega značaja, če niso/so izpolnjeni pogoji iz 5.a in 6. člena ZDIJZ.

3. Pravna podlaga za odločanje

ZDIJZ določa, da organ prosilcu lahko med drugim zavrne dostop do zahtevane informacije z odločbo, če gre za izjemi na podlagi 7. ali 9. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ

Za obstoj izjeme iz 7. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ **morata biti kumulativno izpolnjena** dva pogoja: (1) podatek je bil pridobljen ali sestavljen zaradi upravnega postopka, ki mora biti še v teku in (2) da bi razkritje podatkov povzročilo škodo nadaljnjemu poteku postopka. Za upravni postopek v teku se šteje tisti upravni postopek, ki po materialnem predpisu še ni končan z izdajo dokončne odločbe, torej z upravnim aktom, s katerim je organ odločil o kakšni pravici ali obveznosti posameznika. V okviru drugega pogoja pa mora organ, pred katerim se vodi (do dokončnosti) upravni postopek, sam opraviti tudi presojo, ali bi razkritje zahtevanega podatka škodovalo izvedbi upravnega postopka, ki ga vodi. Pri odločanju ni pravno pomembno, zakaj prosilec potrebuje zahtevano informacijo.

Po presoji Vrhovnega sodišča je ta izjema namenjena varstvu nadaljnje izvedbe (torej mora biti postopek še v teku) upravnega postopka, zato lahko škodo, ki bi nastala z razkritjem dokumentov, oceni le organ, ki postopek vodi, ne pa npr. v postopku udeležena stranka. Na organu je dokazno breme, da kot verjetno izkaže ogroženost nadaljnje izvedbe postopka. Če organ oceni, da nadaljnje izvedba postopka z razkritjem zahtevanih dokumentov ne bo ogrožena, se na to izjemo ne sklicuje.

Izjemo 7. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ je treba presojati od primera do primera oziroma odločitev o tem, ali se zahtevani podatek razkrije ali ne, **vezati na opravo t. i. škodnega testa**. Ne zadostuje zgolj pavšalna navedba organa, kakšna škoda oziroma motnja bi z razkritjem teh podatkov organu nastala, temveč mora biti uporaba tega kriterija tako jasno obrazložena, da se jo da preizkusiti v vseh fazah postopka.

Škoda za nadaljnjo izvedbo upravnega postopka je izkazana predvsem takrat, ko dejansko stanje še ni dokončno ugotovljeno in sta pridobivanje dokazov in ugotavljanje dejanskega stanja še v teku. V fazi, ko ugotovitveni postopek še poteka, bi razkritje zbranih dokumentov lahko ogrozilo nadaljnje zbiranje, izvedbo in obstoj dokazov. Zavezanci ali druge osebe, ki bi v teh postopkih lahko nudile koristne informacije, bi lahko prikriale ali uničile določene dokumente, pomembne za odločanje v postopkih, oziroma bi to vplivalo na njihove izpovedbe oziroma način njihovega sodelovanja v postopku, s čimer bi bila lahko ogrožena izvedba posameznih procesnih dejanj. To bi vplivalo na ugotovitev dejanskega stanja ter na zakonitost in pravilnost upravne odločbe, ki (še) ni bila izdana. Takšna škoda, storjena izvedbi postopka, pa bi bila večja od pravice javnosti, da se seznani z zahtevanimi informacijami.

Škodni test

Za lažje razumevanje navajamo primer, ko se postavi vprašanje, ali zahtevano poročilo nadzornega odbora občine predstavlja dokument, ki je že zaključen in pri organu ni več predmet posvetovanja v smislu 9. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ. V tem primeru so pravno relevantne samo okoliščine, ali je postopek nadzora končan ali ne ter v kateri fazi postopanja in odločanja se dokument nahaja. Če je postopek nadzora zaključen in so opravljena vsa predpisana procesna dejanja ter je sprejet končen zaključek s priporočili nadzornega odbora, dokument pa je podpisan in vročen nadzorovani osebi, gre po naravi za končen dokument, četudi bi ta imel morda kakršnekoli (vsebinske ali formalne) pomanjkljivosti.

V okviru t.i. specifičnega škodnega testa gre za posebno oziroma ožjo obliko škodnega testa, pri katerem je edina pravno upoštevana škodna posledica napačno razumevanje vsebine zahtevane informacije v javnosti.

Zgolj zaskrbljenost organa ne šteje za zadosten izkaz, kadar je nevarnost napačnega razumevanja mogoče odpraviti na druge načine, ki ne bi ovirali dostopa do zahtevanih informacij, na primer z določenimi pojasnili oziroma obrazložitvami, ki bi nevarnost napačne razlage zmanjšali na minimum.

Zahtevano končno poročilo nadzornega odbora o pravilnosti in smotrnosti porabe proračuna in zaključnega računa proračuna občine se nanaša na porabo javnih sredstev občine, kar pomeni, da se ugotovitve opravljenega nadzora, zajete v končnem poročilu nadzornega odbora, nanašajo na javno porabo občinskih (javnih) sredstev, podatki o tem pa so že po odločitvi zakonodajalca na podlagi določbe prve alineje tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ javni.

Sodba Upravnega sodišča RS, št. II U 91/2024-21 z dne 11. 2. 2025

[Sodba Upravnega sodišča RS, št. II U 91/2024-21 z dne 11. 2. 2025](#)

Za obstoj izjeme po 9. točki prvega odstavka 6. člena ZDIJZ **morata biti tudi kumulativno izpolnjena** dva pogoja, in sicer:

- zahteva se nanaša na podatek iz dokumenta, ki je v postopku izdelave, in je še predmet posvetovanja v organu, ter bi
- njegovo razkritje povzročilo napačno razumevanje njegove vsebine.

Kdaj gre za dokument, ki je v postopku izdelave in je še predmet posvetovanja v organu, natančno določa Uredba IJZ. Ta v okviru poglavja III. »Podatki iz dokumenta, ki je postopku izdelave« v 4. členu (merila za določitev) določa, da se za podatke iz dokumenta, ki je v postopku izdelave in je

še predmet posvetovanja v organu, štejejo podatki v dokumentu, ki ga še ni podpisala in odposlala ali kako drugače zaključila uradna oseba organa, ki je v skladu z veljavnimi predpisi pooblaščen za odločanje.

Nadalje mora organ izkazati še, da bi razkritje navedenega dokumenta povzročilo napačno razumevanje njegove vsebine (škodni test) in to dejstvo v zavrnilni odločbi natančno obrazložiti.

4. Sklepno

Ker je dejanska vsebina inšpekcijskega spisa znana le zavezancu, ministrstvo ne more podati mnenja.

Mnenje MJU, št. 090-73/2025 z dne 21. 7. 2025.

[7.-in-9.-tocka-prvega-odstavka-6.-clena-ZDIJZ-21.-7.-2025-.docx](#)

Vrhovno sodišče RS, Sodba št. X Ips 34/2023 z dne 6. 11. 2024.

[Vrhovno sodišče RS, Sodba št. X Ips 34/2023 z dne 6. 11. 2024.](#)

Upravno sodišče RS št. I U 630/2020-68 z dne 30.9.2024.

[Upravno sodišče RS št. I U 630/2020-68 z dne 30.9.2024.](#)

10 PRIMER - IZVAJANJE ZDIJZ IN ZJN-3

Zaprosilo/dopis občine v zvezi z ZDIJZ in Zakona o javnem naročanju (ZJN-3), kjer je navedeno, da ima mestna občina status javnega naročnika, skladno z ZJN-3, ki pa določene postopke oddaje javnih naročil vodi tudi na podlagi pooblastila drugih naročnikov, skladno s tretjim odstavkom 66. člena ZJN-3. V nadaljevanju so postavili dve vprašanji.

MJU je pravno mnenje, zaradi večje preglednosti, podalo ločeno pri vsakem vprašanju posebej.

1. Vprašanje glede pristojnega organa za reševanje zahteve za dostop do informacij javnega značaja

Občina nekatere postopke oddaje javnih naročil izvaja na podlagi pooblastila drugega naročnika, kot so na primer javna naročila živil (potrebni za pred/šolsko prehrano) za javne zavode, katerih ustanoviteljica je mestna občina. Pooblastilo zajema izbiro in izvedbo ustreznega postopka javnega naročanja z namenom oddaje predmetnega javnega naročila od sklepa o začetku postopka do izdaje odločitve o oddaji naročila, vključno z objavo obvestila o oddaji javnega naročila ter odločanje o vseh zadevah, ki so po zakonu potrebne za uspešen zaključek postopka oddaje javnega naročila in z njim povezanega postopka pravnega varstva. Podpis (sklenitev) in objavo okvirnega sporazuma oziroma pogodbe pooblastitelj izvede sam. Dokumentacijo do zaključka postopka javnega naročila hrani MO, nato pa se le-ta v celoti izroči pooblastitelju. Občina po izteku pooblastila ohrani zgolj elektronske kopije posameznih dokumentov v svoji zbirki dokumentarnega gradiva (Lotus Notes), ne pa tudi originalov dokumentov, ki se nahajajo pri pooblastitelju.

Zanima jih, ali je občina v primeru prejema zahteve za dostop do informacij javnega značaja na podlagi ZDIJZ, ki se nanaša na dokumente, ki se v originalu nahajajo pri pooblastitelju, dolžna takšno zahtevo obravnavati in ob izpolnjevanju vseh zakonskih predpostavk vlagatelju omogočiti dostop do informacij? Občina namreč razpolaga le z elektronskimi kopijami teh dokumentov. Bi bilo prav, če bi v tem primeru zahtevo odstopili pooblastitelju (npr. javnemu zavodu ali javnemu podjetju), ki hrani originalno dokumentacijo.

Mnenje ministrstva

ZDIJZ za organe določa, da je informacija javnega značaja, informacija, ki izvira iz delovnega področja organa, nahaja pa se v obliki dokumenta, zadeve, dosjeja, registra, evidence ali drugega dokumentarnega gradiva, ki ga je organ izdelal sam v sodelovanju z drugim organom, ali pridobil od drugih oseb.

Organ, ki prejme zahtevo za dostop do informacij javnega značaja, mora le-to ustrezno evidentirati oziroma »klasificirati« v skladu s predpisi o ravnanju z dokumentarnim gradivom, s čimer dobi organ preglednost nad vsebino prejetih zahtevkov. To velja tako v primeru neformalnih kot formalnih zahtevkov. V kolikor organ ne ravna na tak način ne more dosledno izvrševati določb ZDIJZ (npr. 6. točke prvega odstavka 10. člena). Vsak organ je dolžan posredovati v svetovni splet vse informacije javnega značaja, ki so jih prosilci zahtevali najmanj trikrat. Povsem vseeno je, ali se nahaja informacija pri organu v fizični ali elektronski obliki organ (MO) jo je dolžan prosilcu posredovati v obliki, ki jo prosilec zahteva.

Organ v celoti ali delno zavrne pisno zahtevo prosilca, če ugotovi, da zahtevani dokument ali določeni podatki iz dokumenta pomenijo izjemo po 5.a ali 6. členu ZDIJZ. Če je zahtevana

informacija zavarovana skladno z zakonom, ki ureja avtorsko in sorodne pravico, in je imetnik pravic tretja oseba, organ v primeru iz prejšnjega odstavka prosilcu omogoči seznanitev z informacijo tako, da mu jo da zgolj na vpogled (natisnjen elektronski dokument). Le v primeru, če bi organ ugotovil, da ne razpolaga z zahtevano dokumentacijo lahko prosilca napoti na organ, ki z njo razloga (npr. projektna dokumentacija) oziroma zahtevo sam odstopi pristojnemu organu.

Organ lahko prosilcu ne posreduje zahtevane informacije, ki je dostopna v prosto dostopnih javnih evidencah ali na drug način že enostavno javno dostopna (portal javnih naročil, evidence in registri AJPEŠ, objava v uradnem glasilu, publikacijah organa, medijih, strokovni literaturi, svetovnem spletu in podobno) in mu posreduje samo napotilo, kje se informacija nahaja.

2. Vprašanje glede presečnega datuma za presojo vloge na podlagi ZDIJZ

ZJN-3 v 35. členu določa pravila za izvedbo vpogleda po objavi odločitve o oddaji javnega naročila in se izvaja skladno s določbami ZJN-3. Vpogled se izvaja skladno s določbami ZJN-3. Obenem je v četrtem odstavku 35. člena ZJN-3 določeno: »Vsi dokumenti v zvezi z oddajo javnega naročila so po pravnomočnosti odločitve o oddaji javnega naročila javni, če ne vsebujejo poslovnih skrivnosti, tajnih in osebnih podatkov. Pred tem datumom se določbe zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, ne uporabljajo.«

Prosijo za pojasnilo glede ustreznega postopanja v primerih, ko je vloga za dostop do informacij javnega značaja, v kateri se prosilec jasno in nedvoumno sklicuje na ZDIJZ, prejeta v času do pravnomočnosti odločitve o oddaji javnega naročila, medtem ko organ o njej odloča po pravnomočnosti odločitve – kateri presečni datum (in posledično pravna podlaga) se v tem primeru uporabi za presojo vloge, da je s tem hkrati zagotovljena tudi enakopravna obravnava vseh vlagateljev. Navajajo primer, ko prosilec vlogo pri organu vloži 10. 7. 2025, odločitev o oddaji javnega naročila pa postane pravnomočna dne 14. 7. 2025. Menijo, da v kolikor bi organ o vlogi odločil do pravnomočnosti odločitve, t. j. do 14. 7. 2025, bi moral vlogo zavreči, saj se v tem primeru ZDIJZ še ne uporablja in niti še ne gre za upravno zadevo. V kolikor pa bi o vlogi organ odločal po pravnomočnosti odločitve o oddaji javnega naročila, bi vmes prišlo do spremembe dejanskega in pravnega stanja, torej bi pravnomočnost odločitve že nastopila, prav tako pa se po pravnomočnosti odločitve za dostop do dokumentov kot pravna podlaga uporablja ZDIJZ (in ne več ZJN-3). Če bi smatrali, da je v tem primeru prosilec upravičen do dostopa (kljub podaji vloge v času, ko še ni bil), bi to pomenilo, da je dejanski rezultat (torej zavrženje ali ugoditev) odvisen od trenutka in hitrosti reševanja zadeve s strani organa.

Mnenje ministrstva

Glede vprašanja, ki se nanaša na vpogled v ponudbo izbranega izvajalca, MJU meni, da sta za natančno utemeljitev pomembni interpretaciji določb ZJN-3 in ZDIJZ, pri čemer se določbe ZJN-3 uporabljajo kot materialno pravno podlaga, ki ureja področje, v okviru katerega so zahtevani dokumenti nastali. Kot so že sami navedli, so vsi dokumenti v zvezi z oddajo javnega naročila po pravnomočnosti odločitve o oddaji javnega naročila javni, če ne vsebujejo poslovnih skrivnosti, tajnih in osebnih podatkov (četrty odstavek 35. člena ZJN-3). Pred tem datumom (pravnomočnosti odločitve) se določbe zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, ne uporabljajo. Torej se šele po pravnomočnosti odločitve o oddaji javnega naročila (ko je torej javno naročilo oddano) pričnejo uporabljati določbe ZDIJZ, pred tem datumom pa se za vpogled uporabljajo določila ZJN-3.

Načelo zakonitosti upravnega odločanja (6. člen ZUP) predpostavlja, da organ odloči na podlagi pravnega in dejanskega stanja ob izdaji odločbe. Na ta način se varuje javni interes, kot ga opredeljuje materialni zakon in zaradi katerega je sploh vzpostavljeno upravno odločanje. To pomeni, da organ ob izdaji upravnega akta upošteva predpis, ki velja v času izdaje odločbe (nekateri posebnosti sicer izhajajo iz ustavno sodne prakse, vendar glede na postavljeno vprašanje niso relevantne, zato jih ne navajamo). V obravnavanem primeru bo zaradi nastopa pravnomočnosti odločitve o oddaji javnega naročila, odločitev o zahtevi prosilca treba sprejeti na podlagi ZJN-3 in ZDIJZ, zato bo organ presojal, ali je zahteva materialnopravno utemeljena na podlagi pravnih pravil po ZDIJZ.

Mnenje MJU, št. 090-78/2025 z dne 31. 7. 2025.

[Uporaba-ZDIJZ-in-ZJN-3-31.-7.-2025-.docx](#)

Mnenje MJU, št. 090-4/2025 z dne 3. 2. 2025.

[Izvajanje-10.a-clena-ZDIJZ-in-35.-clena-ZJN-3-3.-2.-2025-.docx](#)

11 PRIMER - PRIDOBITEV KOPIJE O DOKAZILU IZOBRAZBE KANDIDATA ZA LOKALNE VOLITVE

Dopis občine, kjer je navedeno, da je predstavnik občinskega odbora politične stranke zaprosil za kopijo dokazila o izobrazbi za kandidata na lokalnih volitvah 2022 – ____, rojenega _____. Zanima jih, ali je prosilec upravičen do zahtevanega dokazila.

Mnenje ministrstva

Postopek:

1. Identifikacija/Status prosilca za podatke

Že predstavljeno v primerih zgoraj.

2. Pravna podlaga za odločanje

Zavezanci po ZDIJZ morajo na zahtevo prosilcu posredovati vse informacije javnega značaja, s katerimi razpolagajo. Informacija javnega značaja je vsak dokument, s katerim organ razpolaga. Lahko je dokument, zadeva, dosje, register, evidenca ali dokumentarno gradivo. Informacija mora izvirati iz delovnega področja organa (opravljanje javnopravnih nalog oziroma izvajanje javnega (zakonskega) pooblastila); organ mora z njo razpolagati; in nahajati se mora v materializirani obliki. Zavezanci so dolžni omogočiti dostop le do že obstoječih informacij, niso pa dolžni ustvariti novega dokumenta, zbirati informacij, opravljati raziskav ali analizirati podatkov, da bi zadostili zahtevi prosilca, kadar bi to pomenilo nesorazmeren napor izven preprostega postopka.

Zakon o lokalnih volitvah (ZLV) v 72. členu določa, da mora kandidatura oziroma lista kandidatov med drugim vsebovati oznako volilne enote, ime predlagatelja, ime liste kandidatov, osebne podatke kandidatov: ime, priimek, datum rojstva in spol, EMŠO, stopnja izobrazbe, naziv izobrazbe, strokovni ali znanstveni naslov in delo, ki ga opravlja, naslov stalnega prebivališča oziroma začasnega prebivališča ter drugo. Kandidaturi oziroma listi kandidatov morajo biti priložena pisna soglasja kandidatov in z zakonom določeno najmanjše število podpisov volivcev na predpisanih obrazcih.

Volilna komisija mora preizkusiti, ali je lista kandidatov določena v skladu z zakonom, kar pomeni tudi v skladu s pravili stranke. Presoja teh pravil se sicer ne opravi z enako mero natančnosti in strogosti, kot to velja za z zakonom določene pogoje, vendar pa je (tudi) presoja, ali je bila lista kandidatov sestavljena v skladu s pravili in po postopku stranke eden od z zakonom določenih pogojev za presojo, ali je lista kandidatov določena v skladu z zakonom. Iz tega razloga morajo biti listi kandidatov, ki jo vloži politična stranka, priložena pravila stranke o določanju list kandidatov.

Občinska volilna komisija za namene preverjanja volilne pravice kandidatov, zakonitosti kandidatur oziroma list kandidatov ter preverjanja volilne pravice in stalnega prebivališča kandidatov za člane volilnih odborov, upravlja: zbirko kandidatur oziroma list kandidatov, v kateri se obdelujejo osebni podatki iz prejšnjega odstavka, in zbirko predlaganih članov volilnih odborov, v kateri se obdelujejo osebno ime predlagatelja in naslednji osebni podatki kandidatov za člane volilnih odborov: osebno ime, datum rojstva in spol, EMŠO in naslov stalnega prebivališča.

Zbirki iz prejšnjega odstavka sta v elektronski obliki. Zbirki se lahko za namene preverjanja volilne pravice kandidatov, zakonitosti kandidatur oziroma list kandidatov ter preverjanja volilne pravice in stalnega prebivališča kandidatov za člane volilnih odborov z uporabo osebnega imena, datuma

rojstva in spola ali EMŠO kandidata neposredno elektronsko povežeta in dostopata do vsebine evidence volilne pravice. S tem povezovanjem se obdelujejo naslednji osebni podatki: osebno ime, datum rojstva in spol, EMŠO in stalno ali začasno prebivališče kandidatov.

Z namenom informiranja volivcev in splošne seznaitve javnosti se podatki o imenu in priimku potrjenega kandidata, naslovu njegovega stalnega prebivališča oziroma naslovu začasnega prebivališča, ter ime predlagatelja objavijo na spletnih straneh Državne volilne komisije in so objavljeni do naslednjih rednih volitev.

Glede postopka potrjevanja kandidatur oziroma list kandidatov, določanja seznamov potrjenih kandidatur oziroma list kandidatov in njihove objave se smiselno uporabljajo določbe Zakona o volitvah v državni zbor (ZVDZ).

3. Sklepno

Iz zgoraj navedenega izhaja, da ZLV in ZVDZ ne vsebujeta določb, da bi se morala k listi kandidatov prilagati tudi pisna dokazila glede stopnje izobrazbe, naziva izobrazbe, strokovnega ali znanstvenega naslova posameznega kandidata. Če občina na podlagi predpisa razpolaga z zahtevanim dokazilom (npr. pogoj na podlagi občinskih predpisov za članstvo v statutarno-pravni komisiji, ali drugi komisiji), ga je dolžna posredovati prosilcu za dostop do informacije javnega značaja, če niso izpolnjeni pogoji za omejitev dostopa iz 6. člena ZDIJZ. Omogoči se lahko tudi delni dostop v skladu z 7. členom ZDIJZ.

Mnenje MJU, št. 090-72/2025 z dne 5. 9. 2025.

[Dokazila-o-izobrazbi-za-kandidata-na-lokalnih-volitvah-5.-9.-2025.docx](#)

12 PRIMER - PODATKI JAVNEGA PODJETJA

Leta 2024 je prosilka zaprosila javno podjetje za informacije o številu zaposlenih, ki so uvrščeni v posamezni tarifni razred in vrednost tarife ter posredovanje bruto bilanc, iz katerih bi lahko ugotovila stroške poslovanja za leto 2023. Javno podjetje navaja, da so bilance oziroma računovodski izkazi kot del letnega poročila družbe letno javno objavljeni. Za leto 2023 je letno poročilo še v postopku priprave, saj mora biti izdelano do 31. 3. 2024 ter revidirano do 31. 8. 2024.

Javno podjetje zanima, ali so bruto bilance stanja gospodarske javne službe in tržne dejavnosti ter število zaposlenih uvrščenih v posameznem tarifnem razredu z navedbo vrednosti tarifnega razreda informacije javnega značaja ter kakšno je mnenje ministrstva glede posredovanja podatkov za dve individualni pogodbi, ki ju z vodji sklepa direktor podjetja. Podlaga za izplačilo stroškov dela vodje finančno računovodske službe in vodje tehničnega sektorja in razvojne službe je skladna z internim aktom o sistematizaciji delovnih mest. Plača direktorja podjetja je javno dostopna (na podlagi dvanajstega odstavka 10.a člena ZDIJZ).

1. Status prejemnika zahteve

Ministrstvo je iz vpogleda v RZIJZ ugotovilo, da je Javno podjetje za komunalne storitve ___d.o.o. vpisano kot zavezanec za informacije javnega značaja na podlagi druge alineje prvega odstavka 3.b čl. ZDIJZ - gospodarska družba v neposredni ali posredni večinski lasti oseb javnega prava (samodejni vpis na podlagi uradnih evidenc) in na podlagi prve alineje prvega odstavka 3.b čl. ZDIJZ - javno podjetje kot izvajalec javne službe na podlagi splošnega akta (vpis na podlagi Odlokov o ustanovitvi Javnega podjetja za komunalne storitve ___d.o.o., ki so jih sprejele štiri slovenske občine).

Iz navedenega izhaja, da ima javno podjetje status gospodarske družbe v večinski lasti oseb javnega prava (zavezani poslovni subjekti pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava na podlagi 1.a člena ZDIJZ) in hkrati kot javno podjetje nastopa kot izvajalec javne službe na podlagi splošnih aktov Občin ustanoviteljic (organ na podlagi 1. člena ZDIJZ). Javno podjetje opravlja na območju občin ustanoviteljic obvezne gospodarske javne službe: oskrbo s pitno vodo, odvajanje in čiščenje komunalne ter padavinske odpadne vode in ravnanje z odpadki. Organi javnega podjetja so skupščina, nadzorni svet (z revizijsko komisijo kot strokovno podporo nadzornemu svetu), direktor in svet ustanoviteljev.

2. Pravna podlaga

Sodna praksa je zavzela stališče, da je mogoče govoriti o »**delovnem področju organov**« v smislu ZDIJZ tedaj, ko je izvajanje določenih nalog ali dejavnosti urejeno s predpisi javnega prava, ki določajo obveznosti organov glede izvajanja teh nalog v okviru upravne ali druge javnopravne funkcije ter morebitne pravice, obveznosti ali pravne koristi posameznikov, ki iz tega posebnega javnopravnega režima izhajajo. Po mnenju Vrhovnega sodišča je pri opredelitvi določene informacije za informacijo javnega značaja odločilno, ali informacija kaže na dejstvo oziroma okoliščino, ki vpliva ali bi lahko vplivala na izvrševanje javnih nalog. Glede na navedeno je torej pomembno, kako je izvajanje dejavnosti organa urejeno s predpisi javnega prava ter ali zahtevane informacije kažejo na dejstva oziroma okoliščine, ki bi lahko vplivale na izvrševanje javnih nalog. V nasprotnem primeru ne gre za informacijo javnega značaja v smislu 4. člena ZDIJZ. Zato je organ, ki z njo razpolaga, ni dolžan posredovati osebi, ki tako informacijo zahteva.

Pri opredelitvi javnega podjetja (in hkrati v konkretnem primeru tudi organa po prvem odstavku 1. člena ZDIJZ), je treba izhajati iz pridevnika »**javno**«. Za terminom javno podjetje ne stoji običajna gospodarska družba. Za javna podjetja velja drugačen, to je javnopravni režim. Ta interpretacija je tudi skladna z namenom omogočanja dostopa do informacij javnega značaja, ki je v nadzoru javnosti nad organi oblasti, nosilci javnih pooblastil in drugimi nosilci javnih funkcij, glede njihovega izvrševanja javnih nalog. Za izvajanje nadzora pa javnost ne potrebuje in tudi ni upravičena do informacij, ki s tem niso povezane.

Za opredelitev delovnega področja organa je pomemben tudi **način njegovega financiranja**. Za izvajalce javne službe je značilno, da lahko opravljajo še zasebnopravne tržne dejavnosti, v okviru katerih niso zavezani posredovanju informacij javnega značaja, in sicer zato, ker v tržni sferi, podvrženemu delu dejavnosti, informacije javnega značaja, pojmovno ne morejo nastati. Gre namreč za storitev, ki je tržno zanimiva in ki jo načeloma na trgu lahko opravlja vsakdo, ki je za to usposobljen.

Za odločanje v konkretni zadevi je glede informacij iz naslova tržne dejavnosti relevantno ali javno podjetje za komunalne storitve d.o.o. tržno dejavnost, na katero se nanaša prosilčeva zahteva za dostop do informacij javnega značaja, izvaja tako, da zaradi tega niso ovirane dejavnosti, ki pomenijo izvajanje javne službe, in da je s prihodki iz tržne dejavnosti zagotovljeno povračilo stroškov, nastalih pri izvajanju te dejavnosti.

Konkretno je namreč treba ugotoviti, da je bilo s tem zagotovljeno povračilo stroškov, nastalih pri izvajanju dejavnosti. Če ta pogoj ni izpolnjen, sploh ni mogoče govoriti o tržni dejavnosti v pravnem smislu. Le, če je izkazano, da zaradi izvajanja druge dejavnosti - npr. oddajanje stvarnega premoženja v najem - niso bile ovirane dejavnosti javne službe in da je bilo s pridobljenimi prihodki zagotovljeno povračilo stroškov, nastalih pri izvajanju dejavnosti, povezanih z vzdrževanjem stvarnega premoženja, je mogoče to dejavnost oziroma dokumente, ki se nanjo nanašajo opredeliti kot informacije, ki ne sodijo v delovno področje organa v smislu prvega odstavka 4. člena ZDIJZ. Sicer pa je treba šteti, da gre za informacije javnega značaja, ki jih organ prosilcu mora posredovati, če ni podana katera od izjem iz 6. člena ZDIJZ.

Drugačno stališče bi pomenilo, da lahko za izvajanje javne službe ustanovljen in zato z javnimi sredstvi financiran organ zavrača posredovanje informacij o dejavnosti, ki jo opravlja, s pavšalnim sklicevanjem, da gre za tržno dejavnost, ne da bi bilo dejansko izkazano, da se ta dejavnost opravlja brez škode za izvajanje javne službe in le po tržnih principih.

Za odločitev o tem, ali gre za informacije s področja tržne dejavnosti, je torej pomembno, ali je organ sredstva v okviru izvajanja predmetne dejavnosti ustvaril na trgu in da se je tržna dejavnost financirala iz prihodkov od plačil uporabnikov storitev in na podlagi sprejetega cenika. Organ mora v ta namen voditi ločene računovodske evidence. Torej organ opravlja tržno dejavnost, če s tem ne ovira dejavnosti, ki sodijo v okvir javne službe.

Praviloma je za lažjo interpretacijo lahko organu v pomoč sistem upravljanja z dokumentarnim gradivom, kjer se pri vpogledu v zahtevane dokumente že na podlagi oznake dokumenta ugotovi delitev med izvajanjem javne službe in tržno dejavnostjo. Kot tržno dejavnost je treba šteti tudi z računi povezane dokumente (potrdila o plačilu računov in drugi dokumenti oseb, ki so koristili storitve kot tržno dejavnost organa) ipd. Z vpogledom v sprejete cenike in v izdane račune se lahko ugotovi, ali je bil v konkretnem primeru izdan račun na podlagi cenika opravljanje tržne dejavnosti in ali je bil račun tudi v celoti poravnal s strani oseb, ki v sistemu niso zavedene v skupino »**Javna**

služba«. To dokazuje, da v konkretnem primeru ni prišlo do porabe javnih sredstev. Torej je pomembno, ali je del prihodkov zaposlenih nastal tudi iz naslova opravljanja javne službe (in gre zato pri višini njihovih plač tudi za podatke o porabi javnih sredstev). Enako velja pri izplačilu po individualnih pogodbah.

Pomembno je torej, da organ v konkretnem primeru tržno dejavnost izvaja skladno s svojimi notranjimi akti in skladno z merili za ločitev tržne dejavnosti od izvajanja javne službe ter da organ vodi evidence in dokumentacijo na način, da je za vsak konkretni dokument mogoče preveriti, da se je dejavnost izvajala ločeno od izvajanja gospodarske javne službe (da ni medsebojne povezanosti vseh virov sredstev).

3. Sklepno

Namen ustanovitve družbe/organa, vpliv in nadzor občin kot ustanoviteljic na poslovanje organa ter naravo primarnih dejavnosti organa nedvomno kažejo na to, da zahtevanih informacij ni mogoče izločiti iz sfere nadzora javnosti. Breme, da to izkaže za (ne)resnično s konkretnimi podatki in dokazili, je v skladu s stališčem Upravnega sodišča RS na organu.

Mnenje MJU, št. 090-33/2024 z dne 18. 3. 2024.

[Dostop-do-podatkov-o-poslovanju-javnega-podjetja-18.-3.-2024.docx](#)

Sodba Upravnega sodišča RS, št. I U 902/2013-29, z dne 20. 5. 2015

[I_U_902-2013-29_090-270-2012-5_.pdf](#)

Sodba Upravnega sodišča RS, št. I U 1422/2015-18, z dne 30. 11. 2016

[I_U_1422-2015-18_090-133-2015-6_.pdf](#)

13 PRIMER - ZAHTEVA JAVNEGA PODJETJA ZA DOSTOP DO PODATKOV DRUGEGA JAVNEGA PODJETJA

Dopis v zvezi z izvajanjem ZDIJZ, kjer je navedeno, da je prosilec Komunala __, javno podjetje d.o.o. na podlagi ZDIJZ vložil zahtevo za posredovanje »kopije računov in kartico partnerja, iz katerega bo razvidno plačilo računov za obdobje od maja 2023 do februarja 2024«, ki se nanašajo na obračun izvajanja 24 urne dežurne pogrebne službe za podjetji A in B (registrirani za opravljanje pogrebne storitve). Podatke zahteva od druge javnega podjetja kot izvajalca javne službe enake dejavnosti.

Zanima jih, ali gre v konkretnem primeru za informacije javnega značaja, saj gre za prihodke in ne za izdatke, kljub temu da gre pri 24-urni dežurni službi za gospodarsko javno službo (GJS).

Mnenje ministrstva

1. Identifikacija prosilca

Pri zahtevah po ZDIJZ lahko zahteve vlagajo pravne ali fizične osebe, brez razlik. Količina in kakovost posredovanih podatkov mora biti za vse prosilce enaka in pod enakimi pogoji, saj je predmet obravnave sama informacija/dokument, zato o njegovi vsebini ni mogoče odločiti različno.

2. Identifikacija prejemnika zahteve

ZDIJZ v 1. členu določa, da ta zakon ureja postopek, ki vsakomur omogoča prost dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja, s katerimi razpolagajo državni organi, organi lokalnih skupnosti, javne agencije, javni skladi in druge osebe javnega prava, nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb.

Iz RZIJZ je razvidno, da so/ja Javno podjetje __d.o.o. zavezanec na podlagi prve alineje prvega odstavka 3.b čl. ZDIJZ - javno podjetje kot izvajalec javne službe na podlagi splošnega akta iz registra izhaja, da je javno podjetje v 100% lasti Mestne občine __.

3. Ustrezna določba predpisa

Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti (ZPPDej) določa, da občina z odlokom predpiše pokopališki red, v katerem podrobneje določi izvajanje pogrebne in pokopališke dejavnosti. 24urna dežurna služba je obvezna občinska gospodarska javna služba, ki se izvaja v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe. Pogrebna dejavnost, ki se izvaja na trgu, obsega naslednje storitve: prevoz pokojnika, ki ga ne zagotavlja 24-urna dežurna služba; pripravo pokojnika; upepelitev pokojnika; pripravo in izvedbo pogreba (5. člen). Možnost zagotavljanja gospodarske javne službe v javnem podjetju ter temeljne značilnosti in dejavnosti predpisuje Zakon o gospodarskih javnih službah (v nadaljevanju besedila: ZGJS).

Odlok o pokopališkem redu v Mestni občini __ (MO) določa, da javno službo 24-urne dežurne službe zagotavlja MO v obliki javnega podjetja na celotnem območju MO, v obsegu in pod pogoji, določenimi s tem odlokom. Izvajalec javne službe je Javno podjetje __d.o.o. Odlok nadalje določa, da se javna služba financira iz cene storitev 24-urne dežurne službe, iz proračuna in iz drugih virov.

4. Sklepno:

Družba kot izvajalec javne službe je torej zavezanec po ZDIJZ (kot organ) na vseh področjih, ki so kakorkoli povezana z opravljanjem/delovanjem 24-urne dežurne službe in jih prosilcu mora posredovati upoštevajoč določbe 5.a, 6. in 7. člena (delni dostop npr. anonimizacija osebnih podatkov ipd.) tega zakona. Glede časovnega obdobja, na katerega se nanaša zahteva (1 leto) je že bilo podano stališče v predhodnih primerih.

Mnenje MJU, št. 090-50/2024 z dne 4. 4. 2024.

[Dostop-do-podatkov-o-izvajanju-24-urne-dezurne-pogrebne-sluzbe-4.-4.-2024.docx](#)

Sodba Upravnega sodišča RS, št. IV U 202/2017-19 z dne 6. 2. 2019.

[Sodba Upravnega sodišča RS, št. IV U 202/2017-19 z dne 6. 2. 2019.](#)

14 PRIMER - PODATKI JAVNEGA PODJETJA

Dopisa Komunalnega podjetja, d.o.o., v zvezi z izvajanjem ZDIJZ, kjer sta navedena dva različna zahtevka prosilcev za dostop do informacij javnega značaja.

V prvem primeru želi prosilec pridobiti:

- Zapisnike sej Sveta ustanoviteljev Komunalnega podjetja d.o.o. in prejemke njegovih članov za obdobje zadnjih pet let;*
- Zapisnike sej skupščine Komunalnega podjetja d.o.o. in prejemke njenih članov za obdobje zadnjih pet let;*
- Zapisnike sej nadzornega sveta Komunalnega podjetja d.o.o. in prejemke njegovih članov za obdobje zadnjih pet let;*
- Vse relevantne dokumente in usklajena besedila predpisov, ki so bili obravnavani na občinskih svetih, odborih in komisijah v zvezi z izvajanjem javnih služb Komunalnega podjetja d.o.o. To vključuje zapisnike sej, sprejete sklepe, usklajena besedila predpisov, začasne sklepe ter vse druge relevantne dokumente za obdobje zadnjih pet let.*

Prosilec v zahtevi navaja, da želi »v skrbi za transparentnost ter učinkovito delovanje javnih služb pridobiti vse zapisnike in sklepe občinskih svetov ter pristojnih odborov in komisij ustanoviteljic Komunalnega podjetja d.o.o. za obdobje zadnjih pet let. Zanima jih, do katerih informacij in dokumentov je prosilec upravičen.

V drugem primeru želi prosilec pridobiti vso dokumentacijo v zvezi z prilagajanjem variabilnih in fiksnih delov cene toplote (obrazci s prilogami) za obdobje zadnjih pet let. Zanima jih, ali je prosilec upravičen do teh dokumentov, tudi če jih družba določi kot poslovno skrivnost in pod kakšnimi pogoji.

1. Zahtevki

Mnenje ministrstva

1. Identifikacija prejemnika

Iz vpogleda v RZIJZ je ugotovljeno, da je Komunalno podjetje d.o.o, vpisano kot zavezanec za informacije javnega značaja na podlagi druge alineje prvega odstavka 3.b čl. ZDIJZ - gospodarska družba v neposredni ali posredni večinski lasti oseb javnega prava (samodejni vpis na podlagi uradnih evidenc) in na podlagi prve alineje prvega odstavka 3.b čl. ZDIJZ – (nosilec javnega pooblastila, ki ni javno podjetje ali oseba javnega prava (Opis: Energetski zakon - EZ-1)) ter na podlagi prve alineje prvega odstavka 3.b čl. ZDIJZ - javno podjetje kot izvajalec javne službe na podlagi splošnega akta Mestne občine__ in Občine __. Obe občini sta 100% lastnici Komunalnega podjetja.

Iz navedenega izhaja, da ima podjetje status gospodarske družbe v večinski lasti oseb javnega prava (zavezani poslovni subjekti pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava na podlagi 1.a člena ZDIJZ) ter hkrati status organa kot izvajalec javnih pooblastil in kot izvajalec javne službe na podlagi splošnih aktov občin ustanoviteljic (organ na podlagi 1. člena ZDIJZ). Vse določbe ZDIJZ, ki se nanašajo na organe, se uporabljajo tudi za poslovne subjekte pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava, če ni z ZDIJZ drugače določeno (glede vrednotenja izjem). Če je nosilec javnega pooblastila ali izvajalec javne službe zavezan tako po 1. členu tega zakona kot tudi po drugem odstavku tega člena, se v delu, ki se nanaša na izvajanje javnih pooblastil ali javne službe,

uporabljajo določbe tega zakona, ki urejajo dostop do informacij za organe, sicer pa določbe, ki urejajo dostop do informacij za poslovne subjekte pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava.

2. Pravna podlaga za odločanje

V konkretnem primeru je pomembno, ali se zahteva prosilca po ZDIJZ nanaša na informacije/dokumente, ki izvirajo iz opravljanja javnopravnih nalog organa ali iz opravljanja ostalih dejavnosti, ki niso povezane z izvajanjem teh nalog. Poslovni subjekti pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava namreč niso zavezanci v celotnem obsegu svojega delovanja, temveč zgolj v ožjem delu, in sicer glede dokumentov, ki jih taksativno našteva 4. a člen ZDIJZ. Določba 4. a člena ZDIJZ je jasna in je ni mogoče razlagati ekstenzivno. Transparentnost je v splošnem za organe po 1. členu ZDIJZ mnogo širša kot za zavezance po 1. a členu ZDIJZ oziroma, definicija informacije javnega značaja je pri poslovnih subjektih pod prevladujočim vplivom definirana znatno ožje kot pri organih, ki so zavezani po 1. členu ZDIJZ, določa pa jo 4. a člen ZDIJZ.

ZDIJZ določa, da je Informacija javnega značaja tista informacija, ki izvira iz delovnega področja organa, nahaja pa se v obliki dokumenta, zadeve, dosjeja, registra, evidence ali drugega dokumentarnega gradiva, ki ga je organ izdelal sam, v sodelovanju z drugim organom, ali pridobil od drugih oseb.

V primeru poslovnih subjektov pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava je pa informacija javnega značaja :

- informacija iz sklenjenega pravnega posla, ki se nanaša na pridobivanje, razpolaganje ali upravljanje s stvarnim premoženjem poslovnega subjekta ali izdatke poslovnega subjekta za naročilo blaga, gradenj, agentskih, svetovalnih ali drugih storitev ter sponzorskih, donatorskih in avtorskih pogodb in drugih pravnih poslov, s katerimi se dosega enak učinek;
- informacija o vrsti zastopnika oziroma članstvu v poslovodnem organu, organu upravljanja ali organu nadzora, informacija o višini dogovorjenega ali izplačanega prejemka ali bonitete člana poslovodnega organa, organa upravljanja, drugega zastopnika poslovnega subjekta, člana nadzornega organa in informacija v zvezi z zaposlitvijo ali imenovanjem navedenih oseb, iz katere je razvidno izpolnjevanje pogojev in meril za zaposlitev ali imenovanje.
- Informacija javnega značaja je tudi informacija, ki je nastala na podlagi pravnih poslov iz prejšnjega odstavka oziroma je z njimi neposredno povezana, če je ne glede na določbe prvega odstavka 6. člena tega zakona za njeno razkritje podan prevladujoči javni interes.

ZDIJZ glede javnih podatkov poslovnih subjektov pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava določa, da se ne glede na našete izjeme v prvem odstavku 6. člena (ko se zavrne dostop do zahtevane informacije javnega značaja) dostop do teh podatkov dovoli, če gre za osnovne podatke o sklenjenih poslih (med drugim tudi pogodbena vrednost in višina posameznih izplačil) iz prve alineje prvega odstavka 4.a člena ZDIJZ. Prav tako se z namenom povečanja transparentnosti nad porabo sredstev poslovnih subjektov pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava dovoli dostop do zahtevanih informacij javnega značaja iz druge alineje prvega odstavka 4.a člena ZDIJZ.

Glede podatkov o prejemkih, ki niso zajeti v 4.a členu ZDIJZ Zakon o sistemu plač v javnem sektorju določa, da javna podjetja in gospodarske družbe, v katerih ima večinski delež oziroma

prevladujoč vpliv država ali lokalna skupnost, niso del javnega sektorja po tem zakonu. Torej za te pravne subjekte ne veljajo določbe 38. člena o javnosti plač v javnem sektorju.

Gospodarske družbe, ki so v večinski lasti Republike Slovenije, so pravne osebe zasebnega prava, izenačene z ostalimi gospodarskimi družbami, katerih lastniki so subjekti zasebnega sektorja. Prejemke predsednikov in predsednic, članov in članic uprav, izvršnih direktorjev in direktoric, poslovodij in poslovodkinj ter prokuristov in prokuristk (v nadaljnjem besedilu: direktor) v gospodarskih družbah, v katerih je neposredno ali posredno imetnica večinskega deleža Republika Slovenija oziroma samoupravne lokalne skupnosti ureja Zakon o prejemkih poslovodnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti. Prejemke drugih zaposlenih v teh družbah na splošno urejajo kolektivne pogodbe po posameznih dejavnostih.

Pri odločitvi o zahtevi po podatkih o prejemkih je treba ugotoviti, ali sodi podatek o prejemkih direktorja, članov Sveta ustanoviteljev, članov Skupščine in članom Nadzornega sveta med informacije o višini dogovorjenega ali izplačanega prejemka ali bonitete člana poslovnega organa, organa upravljanja, drugega zastopnika poslovnega subjekta, člana nadzornega organa (4.a člen ZDIJZ). Pri odločitvi o zahtevi v delu, ki se nanaša na prejemke drugim zaposlenim v družbi pa je treba ugotoviti, ali sodi ta podatek med izjeme po določbi tretje točke 6. člena ZDIJZ, upoštevajoč določbi 10. člena ZVOP-2 in 48. člena ZDR-1.

Pri reševanju konkretne zadeve zaradi narave stvari ni mogoče ločevati med obveznostmi zavezanca po ZDIJZ kor organa in kot poslovne subjekte pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava.

3. Način reševanja in uporaba ustrezne določbe predpisa

Odločanje v prvem primeru:

V prvem primeru želi prosilec pridobiti:

- Zapisnike sej Sveta ustanoviteljev Komunalnega podjetja d.o.o. in prejemke njegovih članov za obdobje zadnjih pet let.
- Zapisnike sej skupščine Komunalnega podjetja d.o.o. in prejemke njenih članov za obdobje zadnjih pet let.
- Zapisnike sej nadzornega sveta Komunalnega podjetja d.o.o. in prejemke njegovih članov za obdobje zadnjih pet let.

4. Izhodišče za presojo:

- status dokumenta (dokument se nahaja v materializirani obliki – je že ustvarjen),
- vsebina dokumenta: zapisniki sej sveta javnega podjetja so javni podatek, razen izjem določenih v 6. členu, upoštevaje test javnega interesa; prejemki članov sveta in odborov so tudi na podlagi 4.a člena ZDIJZ javni podatek),
- obdobje za katero je potrebno posredovati podatke (glej navedbe glede posredovanja podatkov po seznamih, ipd. - v prejšnjih primerih)
- vse relevantne dokumente in usklajena besedila predpisov, ki so bili obravnavani na občinskih svetih, odborih in komisijah v zvezi z izvajanjem javnih služb Komunalnega podjetja d.o.o. To vključuje zapisnike sej, sprejete sklepe, usklajena besedila

predpisov,časne sklepe ter vse druge relevantne dokumente za obdobje zadnjih pet let.

Izhodišče za presojo:

- status dokumentov (dokument se nahaja v materializirani obliki – je že ustvarjen),
- vsebina dokumenta (vsi dokumenti v zvezi z delovanjem javnega podjetja so javno dostopni, razen izjem določenih v 6. členu, upošteva test javnega interesa (treba upoštevati tudi namen prosilca po pridobitvi podatkov je izražen v njegovi zahtevi »skrb za transparentnost ter učinkovito delovanje javnih služb«, kar izraža tudi osnovni namen ZDIJZ),
- obdobje za katero je potrebno posredovati podatke (glej navedbe glede posredovanja podatkov po seznamih, ipd. v prejšnjih primerih). Ker gre verjetno tukaj za zelo obsežno dokumentacijo je vredno pretehtati, ali ne gre za šikanozno ravnanje oziroma zlorabo pravice dostopa do informacij javnega značaja na podlago petega odstavka 5. člena ZDIJZ).

5. Sklepno

Zahtevanih informacij ni mogoče izločiti iz sfere nadzora javnosti. Breme, da to izkaže za (ne)resnično s konkretnimi podatki in dokazili, je v skladu s stališčem Upravnega sodišča RS na organu/javnemu podjetju.

2. Zahtev

Odločanje:

1. Status informacije/dokumenta

V drugem primeru želi prosilec pridobiti vso dokumentacijo v zvezi z prilagajanjem variabilnih in fiksnih delov cene toplote (obrazci s prilogami) za obdobje zadnjih pet let. Podjetje zanima, ali je prosilec upravičen do teh dokumentov, tudi če jih družba določi kot poslovno skrivnost in pod kakšnimi pogoji.

2. Izhodišče za presojo:

- status dokumentov (dokument se nahaja v materializirani obliki – je že ustvarjen),
- vsebina dokumenta: (dokumentacijo v zvezi z prilagajanjem variabilnih in fiksnih delov cene toplote (obrazci s prilogami) so javni podatek, razen izjem določenih v 6. členu, upošteva test javnega interesa);
- obdobje za katero je potrebno posredovati podatke (glej navedbe glede posredovanja podatkov po seznamih, ipd. kot v prejšnjih primerih). Ker gre verjetno tukaj za zelo obsežno dokumentacijo je vredno pretehtati, ali ne gre za šikanozno ravnanje oziroma zlorabo pravice dostopa do informacij javnega značaja na podlago petega odstavka 5. člena ZDIJZ.

3. Sklepno

Glede zahteve, kjer želi prosilec na podlagi ZDIJZ pridobiti vso dokumentacijo v zvezi z prilagajanjem variabilnih in fiksnih delov cene toplote (obrazci s prilogami), ministrstvo meni, da so ti podatki

javno dostopni v kolikor gre za podatke/dokumente, ki jih družba ustvarja z opravljanjem dejavnosti na podlagi javnega pooblastila ali kot javno službo upoštevajoč določbe prvega in drugega odstavka 6. člena in določbe 7. člena ZDIJZ (delni dostop). Pri tem poudarjamo, da so podatki o porabi javnih sredstev (npr. podatki o tem, kateri izdelki/storitve so bili dobavljeni in po kakšni ceni, podatki o proizvajalcu blaga, podatki o načinu dobave blaga ipd.) vedno javni, ne glede na morebiten obstoj poslovne skrivnosti. Prav tako so vedno javni podatki glede emisij v okolje, odpadkov, nevarnih snovi v obratu ali podatke iz varnostnega poročila in druge podatke, za katere tako določa zakon, ki ureja varstvo okolja.

Breme, da to izkaže za (ne)resnično s konkretnimi podatki in dokazili, je v skladu s stališčem Upravnega sodišča RS na organu.

Pojasnilo:

Na splošno je treba v vsakem konkretnem primeru najprej ugotoviti, ali se vsebina zahtevanih dokumentov nanaša na dejavnost izvajanja javnopravnih nalog organa ali na druge dejavnosti, nato pa v primeru, da je vsebina povezana z izvajanjem javnopravnih nalog, ugotoviti, ali so izpolnjeni pogoji za zavrnitev dostopa do zahtevane informacije (npr. na podlagi 2. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ (podatek, ki je opredeljen kot poslovna skrivnost v skladu z Zakonom o poslovni skrivnosti – v nadaljevanju ZPosS).

Glede »**poslovne skrivnosti**« poudarjamo, da v skladu z [ZPosS](#) mora organ v primeru sklicevanja na poslovno skrivnost konkretno izkazati izpolnjevanje vseh pogojev, ki so določeni v 2. členu ZPosS, in sicer predstavlja poslovna skrivnost strokovno znanje, izkušnje in poslovne informacije, ki izpolnjuje naslednje zahteve:

- je skrivnost, ki ni splošno znana ali lahko dosegljiva osebam v krogih, ki se običajno ukvarjajo s to vrsto informacij;
- ima tržno vrednost;
- imetnik poslovne skrivnosti je v danih okoliščinah razumno ukrepal, da jo ohrani kot skrivnost.

Nikakor ni dovolj zgolj pavšalno in neizkazano zatrjevanje, da dokumenti vsebujejo podatke, ki se nanašajo na izkaze o finančnem, kadrovskem in tehničnem stanju pogodbenih izvajalcev, ali na podatke, ki imajo tržno vrednost, ali splošno sklicevanje na določbe pravilnika o varovanju poslovne skrivnosti ipd. opozarjamo, da prosilec ne zahteva le dokumentov morebitnih stranskih udeležencev, temveč tudi dokumente organa (odločbe oziroma sklepe o rešitvah pritožb, izrečene prepovedi opravljanja del izvajalcev, pogodbe o sodelovanju, ...), pri čemer so bili podatki morebitnih stranskih udeležencev zgolj podlaga za pripravo, zato že po naravi stvari ni mogoče slediti organu, da vsi podatki v zahtevanih dokumentih izpolnjujejo pogoje poslovne skrivnosti.

Organ bo torej moral razjasniti, ugotoviti in obrazložiti, ali »vhodni podatki« morebitnih stranskih udeležencev izpolnjujejo pogoje poslovne skrivnosti in nadalje, ali jih posamezni obravnavani dokument vsebuje ter v katerem delu, zaradi ocene izvedbe delnega dostopa. Organ sicer lahko ima tudi svoje poslovne skrivnosti, vendar pa je pri tem omejen na področju javnopravnega delovanja (tj. zlasti glede opravljanja dejavnosti, ki so povezane s koncesijo), ki je vselej podvrženo preglednosti. Dokazno breme glede obstoja poslovne skrivnosti je primarno na podjetju, čigar podatki naj bi se s poslovno skrivnostjo varovali. Družba oziroma podjetje ima praviloma vsa

ustrezna znanja in izkušnje o trgu, na katerem deluje, in natančno ve, kaj, kako in zakaj bi lahko vplivalo na konkurenčni položaj družbe.

Ob morebitni ugotovitvi obstoja izjeme poslovne skrivnosti je nadalje dolžnost organa, da preizkusi, ali gre za podatke, ki ne morejo predstavljati poslovne skrivnosti (tretji odstavek 2. člena ZPosS). To velja, denimo za podatke, povezane s porabo javnih sredstev ali opravljanjem javne funkcije (tretji odstavek 6. člena ZDIJZ). V zvezi s tem poudarjamo, da je zahtevana dokumentacija (v zvezi z prilagajanjem variabilnih in fiksnih delov cene toplote (obrazci s prilogami) povezana z gospodarsko javno službo zagotavljanje oskrbe s komunalnimi storitvami, kar pomeni, da je povezana z opravljanjem javne funkcije. Pojem »javna funkcija« iz tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ je treba s sistematično in teleološko razlago povezati s pojmom »javne službe« v javnopravnem pomenu te pojmovne zveze. Podatki, ki so povezani z izvajanjem javne službe, predstavljajo informacije, ki so skladno s tretjim odstavkom 6. člena ZDIJZ, vedno javne. Absolutno javni so tudi podatki poslovnih subjektov pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava, ki jih določa 6.a člen ZDIJZ.

Če bo organ ugotovil, da obravnavana dokumentacija vsebuje informacije, ki pomenijo katero izmed izjem od prostega dostopa, mora nadalje presoјati, ali je mogoče prosilcu omogočiti delni dostop. Poudarjamo, da morajo biti izjeme od prostega dostopa utemeljene in uporabljene le v tistem delu dokumenta, ki posamično izjemo tudi dejansko vsebuje, saj se organ na obstoj izjeme ne more sklicevati kar s splošno trditvijo, da zahtevani dokument vsebuje izjemo in na tej podlagi prosilcu dostop do zahtevanega dokumenta zavrniti v celoti.

Namen ustanovitve družbe/organa, vpliv in nadzor občin kot ustanoviteljic na poslovanje organa ter naravo primarnih dejavnosti organa nedvomno kažejo na to, da zahtevanih informacij ni mogoče izločiti iz sfere nadzora javnosti. Ta interpretacija je tudi skladna z namenom omogočanja dostopa do informacij javnega značaja, ki je v nadzoru javnosti nad organi, oblasti, nosilci javnih pooblastil in drugimi nosilci javnih funkcij, glede njihovega izvrševanja javnih nalog za izvajanje tega nadzora pa javnost ne potrebuje in tudi ni upravičena do informacij, ki s tem niso povezane. Vsekakor je področje določanja cen toplote povezan z opravljanjem javno-pravnih nalog, zato so ti podatki dostopni javnosti. Glede ostalega glej prejšnji primer.

Glede časovnega obdobja, na katerega se nanaša zahteva (5 let), opozarjamo, da načelo prostega dostopa določa, da ima vsak prosilec na svojo zahtevo pravico pridobiti od organa informacijo javnega značaja tako, da jo pridobi na vpogled ali da pridobi njen prepis, fotokopijo ali njen elektronski zapis. Organ lahko prosilcu izjemoma zavrne dostop do zahtevane informacije, če prosilec z eno ali več funkcionalno povezanimi zahtevami očitno **zlorabi pravice** dostopa do informacij javnega značaja po ZDIJZ oziroma je očitno, da so zahteva ali zahteve **šikanoznega značaja**. Po sodni praksi gre za zlorabo pravice takrat, ko subjekt prestopi meje pravno zavarovanega upravičenja tako, da s tem ogroža oziroma posega v pravico drugega. Pravice namreč ni dopustno izvrševati v nasprotju z njenim ciljem oziroma namenom.

To je predvsem v primeru, ko namen tožeče stranke namreč ne bi bil le dostop do informacij, da bi lahko opravljala demokratično in nadzorno nalogo pravice dostopa do informacij javnega značaja, pač pa bi s svojim načinom vlaganja zahtev organ prekomerno zasipala z delom, kar bi predstavljalo ovire za učinkovito delo organa ne samo na področju dostopa do informacij javnega značaja, temveč na vseh njegovih delovnih področjih. Uresničevanje pravice dostopa do informacij javnega značaja stremi k pospeševanju učinkovitosti javnega sektorja. Torej veliko/enormno število dokumentov, ki bi jih bilo potrebno prosilcu izročiti oziroma mu omogočiti

vpogled, kar bi pripeljalo do resne motnje v poslovanju organa, samo po sebi še ne more biti razlog, da se stranka v njeni pravici omeji. Enako pravilo velja pri objavi teh informacij/dokumentov na svetovnem spletu.

Mnenje MJU, št. 090-38/2024 z dne 27. 3. 2024.

[Dostop-dokumentov-o-nadzoru-nad-delom-javnega-podjetja-in-podatkov-o-sestavi-cen-za-ogrevanje-27.-3.-2024.docx](#)

Mnenje MJU, št. 090-89/2024 z dne 3. 9. 2024

[Preinterpretiranje-zahteve-prosilca-institut-sikanoznega-ravnanja-3.-9.-2024.docx](#)

Mnenje MJU, št. 090-102/2025-2 z dne 21. 10. 2025:

[Posredovanje-podatkov-v-svetovni-splet-21.-10.-2025.docx](#)

Sodba Upravnega sodišča, št. I U 2856/2017-38 z dne 17. 2. 2021

[Sodba upravnega sodišča, št. I U 2856/2017-38 z dne 17. 2. 2021](#)

Sodba Upravnega sodišča RS, št. I U 1598/2021-17 z dne 26. 8. 2024

[Sodba Upravnega sodišča RS, št. I U 1598/2021-17 z dne 26. 8. 2024](#)

VI. REGISTER ZAVEZANCEV ZA DOSTOP DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA

Register zavezancev za informacije javnega značaja ([RZIIZ](#)) na enem **mestu zagotavlja pregled nad vsemi poslovnimi subjekti, ki so porabniki javnih sredstev** državni organi, organi lokalnih skupnosti, javne agencije, javni skladi in druge osebe javnega prava, nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb) oziroma poslujejo s sredstvi v lasti države in občin (gospodarske družbe in druge pravne osebe zasebnega prava pod prevladujočim vplivom države, občin ali drugih oseb javnega prava).

RZIIZ vodi pristojna organizacija za javnopravne evidence in storitve, ustanovljena v skladu z zakonom, ki ureja plačilni promet ([AJPE](#)) na podlagi 3.b člena **ZDIJZ** in Pravilnika o vzpostavitvi in vodenju Registra zavezancev za informacije javnega značaja ([Pravilnik RZIIZ](#)). Zavezanci so v RZIIZ vpisani in iz njega izbrisani neposredno na podlagi podatkov iz uradnih evidenc, navedenih v 3.c členu ZDIJZ (avtomatiziran vpis na podlagi podatkov iz uradnih evidenc, kot npr. Poslovni register, KDD, idr.) in podatkov posredovanih v skladu s prvim in drugim odstavkom 3.č člena ZDIJZ.

ZDIJZ v 3.č členu za nekatere vrste pravnih subjektov določa obveznost posredovanja podatkov, ki jih AJPE naknadno vpiše v register. **Tako ministrstva in organi samoupravnih lokalnih skupnosti pristojni organizaciji posredujejo elektronsko prijavo za vpis zavezancev v RZIIZ iz svoje pristojnosti, in sicer za osebe javnega prava, izvajalce javnih služb in nosilce javnih pooblastil ter pravne osebe zasebnega prava, ki niso gospodarske družbe, v katerih je eden od ustanoviteljev ministristvo oziroma organ samoupravne lokalne skupnosti, najkasneje v 15 dneh po ustanovitvi osebe javnega ali zasebnega prava oziroma od podelitve javnega pooblastila ali začetka izvajanja javne službe ter posredujejo elektronsko prijavo za izbris najkasneje v 15 dneh po prenehanju obstoja pogojev za zavezanost po tem zakonu.**

Kadar gre za zavezanca iz državne pristojnosti, elektronsko prijavo posreduje pristojno ministristvo. Obveznost posredovanja prijave v RZIIZ za vpis osebe zasebnega prava, ki ni gospodarska družba, v roku iz prejšnjega odstavka, velja tudi za druge osebe javnega prava, ki v njih nastopajo kot ustanovitelji. Po prejemu popolne prijave za vpis ali izbris iz RZIIZ AJPE izvede vpis oziroma izbris zavezanca iz RZIIZ in o tem obvesti prijavitelja.

Iz navedenega izhaja, da je **samoupravna lokalna skupnost kot predlagatelj vpisa tudi odgovorna za pravilnost v RZIJZ vpisanih podatkov**, in mora najkasneje v 15 dneh po prenehanju koncesijskega razmerja oziroma po prenehanju obstoja pogojev za zavezanost po ZDIJZ na AJPES posredovati elektronsko prijavo za izbris družbe/zavezanca iz RZIJZ. Neupravičen vpis v RZIJZ za družbo povzroča nepotrebne obravnave zahtevkov po ZDIJZ.

Na podlagi zgoraj navedenega je zelo pomembno, da **organi ažurno preverjajo vpisane podatke**, in s tem preprečijo nepotrebne nevšečnosti neupravičeno vpisanim pravnim subjektom, ministrstvu in AJPES-u. Hkrati pa se z ažuriranjem podatkov organ izogne morebitnim prekrškovnim postopkom zaradi kršitve določb sedmega odstavka 39. člena ZDIJZ, ki določa, da se z globo 300 eurov kaznuje za prekršek odgovorna oseba ministrstva ali organa samoupravne lokalne skupnosti, ki v predpisanem roku ne sporoči pristojni organizaciji podatkov v skladu s prvim odstavkom 3.č člena tega zakona in odgovorna oseba osebe javnega prava, ki v predpisanem roku ne sporoči pristojni organizaciji podatkov v skladu z drugim odstavkom 3.č člena ZDIJZ.

V izogib težavam z vpisom koncesionarjev v RZIJZ ministrstvo pojasnjuje, da ima Republika Slovenija v Zakonu o javno-zasebnem partnerstvu (ZJZP) urejen način podeljevanja koncesij. Zaradi precejšnje nejasnosti glede uporabe izraza »**koncesija**« je treba pojasniti, da se ZJZP ne uporablja za podeljevanje koncesij za izvajanje javne službe oziroma druge dejavnosti, za katere področni zakon zaradi varovanja javnega interesa izrecno predpisuje izdajo upravne odločbe. Razlog za to je, da [Zakon o gospodarskih javnih službah](#) v 37. členu določa, da o izbiri koncesionarja za gospodarske javne službe odloči koncedent z upravno odločbo, enako zahtevo vključuje tudi nekatera področna zakonodaja (npr. Zakon o visokem šolstvu, Zakon o živinoreji, Zakon o varstvu okolja idr.). V teh primerih se skladno z ZUP odloča o pravicah, zato o pravnih sredstvih odloča Upravno sodišče in ne Državna revizijska komisija, kot v primeru uporabe določb [ZJZP](#) (obvezen javni razpis).

Na koncu opozarjamo na razliko med sklenitvijo koncesijske pogodbe in izdajo dovoljenja za opravljanje določene dejavnosti (podelitev licence). **Pri koncesiji za izvajanje javne službe gre za prenos obveznosti, ki bi jo morala opravljati država, na gospodarski subjekt, medtem ko gre pri licenci zgolj za dovoljenje in potrdilo, da določena družba izpolnjuje zakonske pogoje, da lahko določeno dejavnost opravlja.**

Mnenje MJU, št. 090-148/2023-3130-2 z dne 11. 1. 2024:

[Vpis-nosilcev-koncesije-v-eRZIJZ-11.-1.-2024.docx](#)

Delo v eRZIJZ

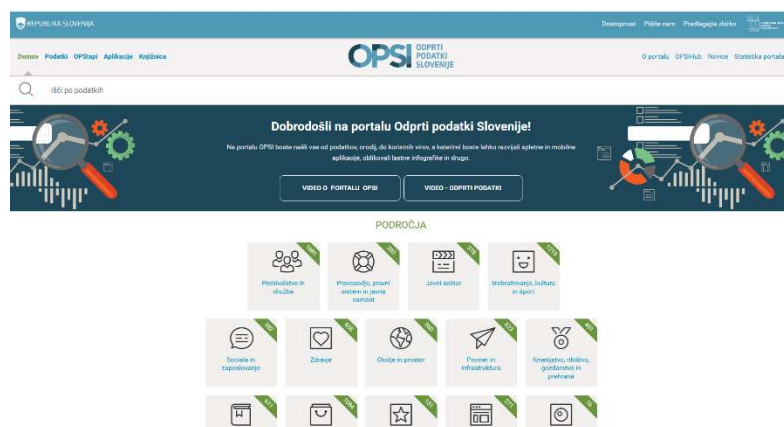
Kot je bilo že navedeno [RZIJZ vodi Ajpes](#). Na njihovi spletni strani najdete pojasnila, navodila in šifrante za delo v RZIJZ. Prav tako lahko pridobite seznam vseh zavezancev.

Predstojnik organa (župan) mora uradno osebo pooblastiti za posredovanje elektronskih prijav za vpis ali izbris podatkov o zavezancih iz njihove pristojnosti. Uradna oseba se nato registrira za delo v eRZIJZ pri Ajpes ([navodila](#)).

VII. NACIONALNI PORTAL ODPRTIH PODATKOV SLOVENIJE – OPSI

Nacionalni portal odprtih podatkov Slovenije - [portal OPSI](#) predstavlja enotno nacionalno spletno točko za objavo odprtih podatkov za celotni javni sektor in ima dvojno funkcijo:

- **predstavlja centralni katalog evidenc in zbirk** podatkov v državi - torej centralni popis metapodatkov o vseh evidencah in podatkovnih zbirkah, ki jih vodijo državni organi, občine in drugi organi javnega sektorja;
- predstavlja enotno spletno mesto za **objavo podatkov iz zbirk v odprtih in strojno-berljivih formatih**.

Portal zagotavlja vsakomur pravico do brezplačne in preproste ponovne uporabe tistih prosto dostopnih podatkov, ki so objavljeni kot »odprti podatki«, in sicer za kateri koli (neprofitni ali profitni) namen.

V skladu z 10.b členom [ZDIJZ](#) in 2. členom [Uredbe IJZ](#) (točki 2f in 2g) organi objavijo seznam vseh zbirk podatkov iz svoje pristojnosti z metapodatki ter zbirke odprtih podatkov ali povezave na spletne strani, kjer so zbirke odprtih podatkov objavljene. 19 metapodatkov določa [Priloga 1](#) Uredbe IJZ.

Organi morajo zagotoviti tudi ponovno uporabo nabor podatkov velike vrednosti (10. c člen ZDIJZ) in ponovno uporabo dinamičnih podatkov (10. č člen ZDIJZ).

Organi imajo več možnosti glede objave podatkov na portalu OPSI in sicer:

- organ objavi metapodatke na portalu OPSI skupaj z datotekami;
- organ objavi metapodatke evidenc in zbirk in naredi povezavo na spletni vir oz. datoteko, ki je objavljena na drugem spletnem mestu ali
- organ ima svoj portal, kjer objavlja podatke. Na portalu OPSI mora vnesti metapodatke evidenc in zbirk ter narediti ustrezne povezave. Organ ima možnost migracije oz. „harvestiranja“ podatkov na portal OPSI.

Na portalu lahko organi objavijo tudi svoje aplikacije. Za uporabo pa je objavljen tudi API vmesnik.

Pomembno: V veliko primerih za občine in SOU kataloge IJZ vodi Lex Localis. Vendar kljub temu, da so na drugem spletnem mestu objavljeni podatki o evidencah in zbirkah, morajo biti metapodatki le-teh objavljeni tudi na portalu OPSI.

Priporočamo, da se metapodatki o evidencah in zbirkah objavijo na enem mestu. Če želi organ podatke objavljati tudi na drugih spletnih mestih, naredi le povezavo na izvirno spletno mesto. Le tako bodo podatki povsod ažurirani in pravilni.

Delo na portalu OPSI

Za delo na portalu OPSI se mora oseba registrirati preko [Varnostne sheme](#) in podati vlogo za delo na portalu kot vsebinski urednik (portal vodi Ministrstvo za digitalno preobrazbo). Za pridobitev navodila za registracijo pišite na elektronski naslov: odprti.podatki@gov.si.

Uporabniška navodila za delo na portalu so dostopna v zavihku »**Knjižnica**« in jih lahko oseba pridobi po uspešni registraciji. Tam najde tudi druga uporabna navodila, priročnike, poročila.

VIII. DODATNE INFORMACIJE IN POMOČ

Uradna oseba lahko najde dodatno pomoč pri posredovanju informacij javnega značaja na spletnih straneh:

- **Ministrstva za javno upravo**, ki je resorno pristojno ministrstvo za informacije javnega značaja - tema »[Informacije javnega značaja](#)«. Na spletni strani so objavljene informacije, pojasnila, navodila, pravna mnenja ministrstva in drugi dokumenti ter povezave;
- **Informacijskega pooblaščenca**, kjer v zavihku »[Dostop do informacij javnega značaja](#)« najde informacije, pojasnila, sodne odločbe, vodnike in druge dokumente. Informacijski pooblaščenec je tudi pritožbeni organ, pri katerem lahko prosilci vložijo pritožbo na odločitev organov prve stopnje;
- **Vrhovnega sodišča**: »[Iskalnik sodne prakse](#)«;
- [ZDIJZ od A do Ž](#) – video posnetki dogodka Dan pravice vedeti 2024 (IP in MJU).

